

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Skiptvet

Møtested: Skiptvet kommune, møterom Lund

Tidspunkt: 29.09.2022 kl. 08:30

Eventuelle forfall meldes til rådgiver Caroline Klæboe Roos, tlf. 98846624, epost carroo@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Skiptvet, 16.09.2022

Herman Foss

Leder (s)

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Side
PS 22/33	Godkjenning av innkalling og saksliste	3
PS 22/34	Valg av representant til å signere protokoll	4
PS 22/35	Informasjonssak om organiseringen av den kommunale NAV-tjenesten i Skiptvet kommune	5
PS 22/36	Workshop og bestilling av forvaltningsrevisjoner for august 2022 til juli 2024	6
PS 22/37	Overordnet revisjonstrategi for regnskapsåret 2022	37
PS 22/38	Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2023	47
PS 22/39	Referater og meldinger	61
PS 22/40	Eventuelt	101

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/128
Dokumentnr.: 54
Løpenr.: 247315/2022
Klassering: 3015-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/33

Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Fredrikstad, 23.08.2022

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Saksliste er fremlagt og godkjent av kontrollutvalgets leder.

Vurdering

Innkalling og saksliste godkjennes.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/128
Dokumentnr.: 55
Løpenr.: 247319/2022
Klassering: 3015-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/34

Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Fredrikstad, 23.08.2022

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 12.03 2020 skal det ved hvert møte settes opp en sak: «Valg av en representant til signering av protokoll». Den som leder møtet skal alltid signere protokollen.

For å kunne rullere hvem som signerer protokoll, følger en liste over hvem som har signert de fire siste møtene og hvem som står for tur i dette møtet:

11.11.2021 Øistein Svae
17.02.2022 Trine Strand Ludvigsen
12.05.2022 Pål E. Simensen
16.06.2022 Ann Anthony

Til å signere i dette møtet 29.09.2022 Øistein Svae

Vurdering

Ingen

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/129
Dokumentnr.: 77
Løpenr.: 251654/2022
Klassering: 3015-192
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/35

Informasjonssak om organiseringen av den kommunale NAV-tjenesten i Skiptvet kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar informasjonssaken til orientering

Fredrikstad, 29.08.2022

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte den 16.06.2022, sak 22/32, ønsket kontrollutvalget en informasjon om organiseringen av den kommunale NAV-tjenesten fra rådmann og leder av NAV i sitt neste møte.

NAV-leder og rådmann stiller i møtet og orienterer.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta informasjonssaken til orientering.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/126
Dokumentnr.: 31
Løpenr.: 224723/2022
Klassering: 3015-188
Saksbehandler: Anita Dahl Aannerød

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/36

Workshop og bestilling av forvaltningsrevisjoner for august 2022 til juli 2024

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar «Bestilling av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Skiptvet kommune august 2022 til juli 2024», med de føringer som fremkom i møtet, herunder
For prosjekt 2:
For prosjekt 3:
2. Bestillingen oversendes Østre Viken kommunerevisjon IKS, med en forventning om at det blir levert som forutsatt.
3. Dersom det senere skal gjøres endringer i bestillingen, eller revisjonen ikke kan levere i henhold til bestilling, settes dette opp som egen sak i møte i kontrollutvalget.

Fredrikstad, 07.07.2022

Vedlegg

1. Bestilling av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Skiptvet kommune august 2022 til juli 2024
2. Plan for forvaltningsrevisjon Skiptvet kommune januar 2022 – juli 2024
3. Risiko- og vesentlighetsvurderinger Skiptvet kommune 2021

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner i xxx kommune august 2022 til juli 2024, sak 22/30 den 16.06.2022
- Kontrollutvalgssak 22/21, 12.05.2022, Rutine for avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Skiptvet kommune
- Kontrollutvalgssak 21/37, 18.11.2021, Plan for forvaltningsrevisjon Skiptvet kommune januar 2022 – juli 2024
- Kommunestyresak 21/131, 14.12.2021, Plan for forvaltningsrevisjon Skiptvet kommune januar 2022 – juli 2024

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet den 16.06.2022, sak 22/30, Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Skiptvet kommune. Kontrollutvalget vedtok at «Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Skiptvet kommune for perioden august 2022 til juli 2024» skulle utsettes til første kontrollutvalgsmøte etter sommeren 2022. Bakgrunnen for utsettelsen var at det ikke var enighet mellom revisjonen og kontrollutvalget om signering av en slik avtale.

Sekretariatet legger derfor saken frem på nytt for kontrollutvalget og kaller nå saken bestilling av forvaltningsrevisjoner i perioden august 2022 til juli 2024.

Plan for forvaltningsrevisjon januar 2022-juli 2024 er allerede vedtatt av både kontrollutvalg og kommunestyret. Dette ble utarbeidet med utgangspunkt i en risiko- og vesentlighetsvurdering i henhold til kommunelovens § 23-3. Planverket bør derfor være utgangspunktet for en bestilling til revisjonen. Forvaltningsrevisjoner kan også være hendelsesbaserte. Det vil si ikke planlagte revisjoner med bakgrunn i en uønsket hendelse/tilstand, basert på henvendelser/varslinger/medieoppslag/ kommunestyresaker eller lignende. Dette må tas stilling til løpende i planperioden.

Målet med bestillingen er å sikre en god dialog og en gjensidig forståelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter som er vedtatt skal gjennomføres i denne planperioden. Kontrollutvalget skal i dagens møte tydeliggjøre hva de ønsker bestilt. Dette skal innarbeides i bestillingen.

I møtet skal det være en workshop hvor kontrollutvalget skal drøfte bakgrunnen og formålet med de ulike prosjektene som er vedtatt skal gjennomføres. Kontrollutvalget kan og bør også gi innspill til problemstillinger til det enkelte prosjekt.

Følgende områder er vedtatt at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner av:

- 1 Skole - Kvalitet i undervisningen
- 2 Beslutningsgrunnlag i saksdokumenter og oppfølging av politiske vedtak
- 3 Overordnet internkontroll

Prosjektplan for prosjekt 1 er allerede vedtatt, og prosjektet vil inngå som en del av bestillingen. Revisjonen skal videre utarbeide en prosjektplan der omfang og problemstillinger knyttet til forvaltningsrevisjonen fremkommer i tråd med bestillingen. Denne skal legges frem for kontrollutvalget til behandling.

Forvaltningsrevisjon må gjennomføres innenfor budsjettrammen for revisjonen for årene 2022 – 2024. Budsjettrammen blir innstilt av kontrollutvalgene til kommunestyret årlig, men dette etter innspill fra representantskapet i Østre Viken kommunerevisjon IKS sitt årlige vedtatte budsjett.

Det er vedtatt å gjennomføre tre prosjekter i denne perioden. Det er i budsjettperioden anslått 750 timer (antall budsjetterte timer for forvaltningsrevisjon 2022*2,5, (oppfølgingsrapporter er ikke iberegnet denne summen)).

Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever i gjennomsnitt 300-400 timer. Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden. Ved endringer i enten prosjektplaner, eller nye hendelsesbaserte prosjekt, som utgjør at det må benyttes flere forvaltningsrevisjonstimer enn forventet, må kontrollutvalget søke kommunestyret om ekstra bevilgning. Kommunestyret kan også selv bestille forvaltningsrevisjoner utover planverk.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at en skriftlig bestilling kan bidra til god dialog og gjensidig forståelse av forvaltningsrevisjonsprosjektet, mellom kontrollutvalget og revisjonen.

Det er derfor viktig at kontrollutvalget har en workshop hvor de går gjennom de ulike områdene, i forkant av at revisjonen utarbeider forslag til prosjektplaner.

Aktuelle temaer i en workshop bør være:

Hva er hovedutfordringen ved området?

Hva ønsker vi å oppnå ved å gjennomføre en forvaltningsrevisjon på området?

Hvordan kan dette snevres inn og konkretiseres?

Hva kan gå galt hvis dette ikke er på plass?

Kontrollutvalget bør også lese, og ha i bakhodet, det som står beskrevet av området i risiko- og vesentlighetsvurderingen som ble utarbeidet høsten 2021, se vedlegg 3. Det er også viktig at kontrollutvalgets medlemmer kommer med innspill hvis de er kjent med utfordringer eller annet.

Sekretariatet vurderer at en bestilling gir en god oversikt over forventet leveranse og sikrer at leveranse av forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer i henhold til bestilling. Hvis revisjonen av ulike årsaker ikke har mulighet til å levere i henhold til bestilling, bør revisjonen sende en skriftlig orientering om dette. Dette skal legges frem for kontrollutvalget.

Sekretariatet påpeker at plan for forvaltningsrevisjon januar 2022- juli 2024 er vedtatt av kommunestyret. Planverket er slik sett bindende, og det må rapporteres til kommunestyret hvis ikke planverket blir fulgt.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å vedta bestillingen med de føringer som fremkommer i workshopen i møtet.

Sekretariatet foreslår at dersom det senere skal gjøres endringer i bestillingen bør den settes opp som sak i møte i kontrollutvalget.

Bestilling av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Skiptvet kommune august 2022 til juli 2024

Bestillinger for 2022 – 2024

Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 29.09.2022, sak xx/xx, Bestilling av forvaltningsrevisjoner for august 2022 til juli 2024. Utvalget la til grunn plan for forvaltningsrevisjon for Skiptvet kommune 2022 – 2024.

Problemstilling og risiko:

Forvaltningsrevisjoner skal ta utgangspunkt i en risiko- og vesentlighetsvurdering i tråd med § 23-3 i kommuneloven. Risiko- og vesentlighetsvurderingen vil bli lagt til grunn for prosjektet. Prosjekt kan også bestilles av hendelsesbaserte årsaker.

Prosjektplan:

Revisjonen utarbeider en prosjektplan for bestillingen der omfang og problemstillinger knyttet til forvaltningsrevisjonen fremkommer. Dette gjøres for å sikre en felles forståelse mellom revisjonen og kontrollutvalget knyttet til bestillingens innhold, samt sikre at forvaltningsrevisjonen gjennomføres i tråd med god kommunal revisjonsskikk (Standard for forvaltningsrevisjon - RSK 001). Prosjektplanen vil bli lagt frem for kontrollutvalget i god tid før forvaltningsrevisjonsrapporten legges frem for kontrollutvalget.

Omfang og problemstillinger som vil bli besvart i prosjektet vil fremkomme av prosjektplanen.

Omfang og økonomisk ramme

Forvaltningsrevisjon gjennomføres innenfor budsjettrammen for revisjonen for årene 2022-2024. Budsjettet skal sees i sammenheng med vedtatt plan for forvaltningsrevisjon for perioden januar 2022 - juli 2024. I plan for forvaltningsrevisjon for Skiptvet kommune 2022-2024 er det vedtatt å gjennomføre 3 forvaltningsrevisjonsprosjekter i planperioden. Det er i budsjettperioden anslått 750 timer (antall budsjetterte timer for forvaltningsrevisjon 2022*2,5)

Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever i gjennomsnitt 300 timer. Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å vurdere eventuelle behov for endringer i planen i planperioden. Dersom et prosjekt anslås å overstige 300 timer med mer enn ti prosent må kontrollutvalget enten redusere antall prosjekter i planen eller be kommunestyret om en ekstra bevilgning.

I perioden er det vedtatt å gjennomføre 3 forvaltningsrevisjonsprosjekter.

1	Skole - Kvalitet i undervisningen
2	Beslutningsgrunnlag i saksdokumenter og oppfølging av politiske vedtak
3	Overordnet internkontroll

Følgende 3 prosjekter bestilles i perioden august 2022 til juli 2024

PROSJEKT 1: Skole - Kvalitet i undervisningen
Forslag fra kontrollutvalget til eventuelle problemstillinger -Prosjektplan vedtatt 16.06.2022, sak 22/29
Anslått leveringstidspunkt for prosjektplan: Til sekretariatet: 01.06.2022 Til behandling i KU-møte: 16.06.2022
Leveringstidspunkt for rapport: Anslått til sekretariatet: 1. møte 2023 Anslått til behandling i KU-møte: 1. møte 2023

PROSJEKT 2: Beslutningsgrunnlag i saksdokumenter og oppfølging av politiske vedtak
Forslag fra kontrollutvalget til eventuelle problemstillinger (med utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurdering og kontrollutvalgets behandling)
Anslått leveringstidspunkt for prosjektplan: Til sekretariatet: 2. møte 2023 Til behandling i KU-møte: 2. møte 2023
Leveringstidspunkt for rapport: Anslått til sekretariatet: 4. møte 2023 Anslått til behandling i KU-møte: 4. møte 2023

PROSJEKT 3: Overordnet internkontroll
Forslag fra kontrollutvalget til eventuelle problemstillinger (med utgangspunkt i risiko- og vesentlighetsvurdering og kontrollutvalgets behandling)
Anslått leveringstidspunkt for prosjektplan: Til sekretariatet: 2. møte 2024 Til behandling i KU-møte: 2. møte 2024
Leveringstidspunkt for rapport: Anslått til sekretariatet: 4. møte 2024 Anslått til behandling i KU-møte: 4. møte 2024

Plan for forvaltningsrevisjon

Skiptvet kommune

Januar 2022 - juli 2024

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefellesskap

Innhold

1	Innledning og sammendrag	2
2	Om forvaltningsrevisjon	2
3	Gjennomføring av forvaltningsrevisjon.....	3
3.1	Oversikt over gjennomførte prosjekter	4
4	Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024	5
4.1	Kontrollutvalgets prioriteringer	5
4.2	Kommunestyrets vedtak	5
4.3	Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon	6
4.4	Delegering til kontrollutvalget	6

1 Innledning og sammendrag

Kontrollutvalget har ansvar for å påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsanalyse av kommunens virksomhet, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon innen de ulike sektorer og virksomheter¹

Dette dokumentet bygger på *Risiko- og vesentlighetsvurderinger - Skiptvet kommune 2021*², og er utarbeidet av ØKUS KOF på vegne av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget har i møtet 18.11.2021, sak 21/37 vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022 – juli 2024:

I prioritert rekkefølge:

1	Skole - Kvalitet i undervisningen
2	Beslutningsgrunnlag i saksdokumenter og oppfølging av politiske vedtak
3	Overordnet internkontroll

Kommunestyret behandlet planen i sak 21/131 den 14.12.2021 og følgende områder ble vedtatt for forvaltningsrevisjon:

I prioritert rekkefølge:

1	Skole - Kvalitet i undervisningen
2	Beslutningsgrunnlag i saksdokumenter og oppfølging av politiske vedtak
3	Overordnet internkontroll

2 Om forvaltningsrevisjon

I henhold til kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c har kontrollutvalget ansvar for at det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens virksomhet, og av selskaper kommunen har eierinteresser i. Etter kommunelovens § 23-3, 1.ledd innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regelverksetterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har i henhold til kommunelovens § 23-3, andre ledd, første punktum en plikt til å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Denne planen skal behandles og vedtas i kommunestyret/bystyret.

Gjennomføring og rapportering på forvaltningsrevisjon skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området, og det skal etableres revisjonskriterier for det enkelte prosjekt. Ved gjennomføring av prosjekter benyttes standard RSK 001 utarbeidet av NKRF³, "Standard for forvaltningsrevisjon."

¹ kommuneloven kapittel 23, § 23-2 c og kommunelovens § 23-3, 1.ledd

² Risiko- og vesentlighetsvurderinger - Skiptvet kommune 2021- Vedlegg 2 til saken

³ NKRF - Norges Kommunerevisor Forening

Hensikten med en forvaltningsrevisjon er blant annet å bidra til en bedre og mer effektiv kommunal forvaltning. Når det utføres forvaltningsrevisjon, kan det blant annet settes fokus på økonomi, måloppnåelse og oppfølging av lovverk.

Behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Kommunen står overfor betydelige utfordringer. Innbyggerne stiller større kvalitet til tjenestene, sentrale myndigheter stiller krav til økonomisk effektivitet, men også innhold i tjenester, markeder skaper økt konkurranse, og det er ofte manglende samsvar mellom mål og tilgjengelige ressurser. Det er også viktig at folkevalgte får nøytral styringsinformasjon. Dette medfører at kommunene som oftest må rette større fokus på ressursbruk, styring og ledelse. Det må styres etter flere variabler enn økonomiske data, med evaluering av måloppnåelsen, og det blir stilt større krav til ledelse.

Ved utøvelse av forvaltningsrevisjon bidrar kontrollutvalget blant annet til:

- Å påvise forbedringsområder som bidrar til økt produktivitet og måloppnåelse i forhold til politiske vedtak og forutsetninger
- Å bidra med informasjon til kommunens beslutningstakere som er til nytte for
 - å styrke kommunestyrets grunnlag for styring
 - kontrollutvalgets tilsyn med forvaltningen
 - ledelsens vurdering av muligheter for mer sparsom/ økonomisk drift, økt produktivitet, større effektivitet og bedre måloppnåelse
 - rasjonell, målrettet og kostnadseffektiv drift

3 Gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjonsplan skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering⁴ av kommunens virksomhet og selskaper. Risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet, eller i hvilke selskaper, det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få.

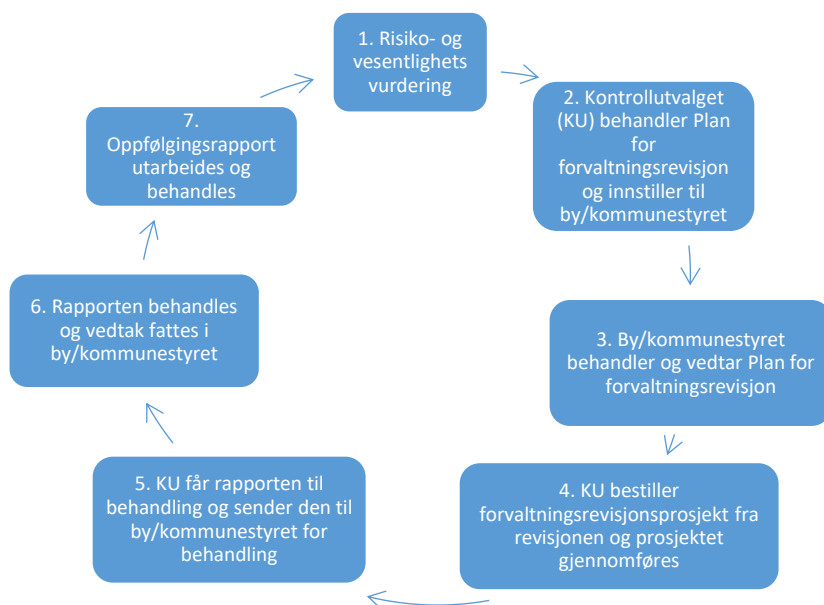
Hensikten med vurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Bestemmelsen i lovverket må forstås slik at det må utarbeides en plan som sikrer at det regelmessig gjennomføres forvaltningsrevisjon på de områdene hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon, og i et omfang som er tilpasset kommunens størrelse, kompleksitet og risiko.

Ved utformingen av et forvaltningsrevisjonsprosjekt vil kontrollutvalget avgrense temaet slik at prosjektet blir konkret og gir kontrollutvalget de nødvendige opplysninger for deres kontroll med kommunen.

Forvaltningsrevisjon skal organiseres som et prosjekt og består av fasene som figur 1. under illustrerer:

⁴ Eget dokument som ligger som vedlegg 2 til saken

Syklusen i forvaltningsrevisjon:

Figur1.

1. Sekretariatet utfører risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for valg av områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon på.
2. Kontrollutvalget (KU) behandler og vedtar *Plan for forvaltningsrevisjon* med en prioritert liste over områder det bør gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen blir sendt til by/kommunestyret for behandling.
3. By/kommunestyret behandler og vedtar planen, (eventuelt med andre prioriteringer).
4. KU bestiller prosjekt fra revisjonen og vedtar en prosjektplan. Prosjektet gjennomføres av revisjonen, rapporten verifiseres av kontaktperson og kommunedirektør gir sin uttalelse til rapporten og eventuelle anbefalinger i rapporten.
5. KU behandler rapporten, gir sin innstilling og sender den videre til by/kommunestyret for behandling⁵.
6. Rapporten behandles og vedtak fattes i by/kommunestyret, om nødvendig blir det gjort vedtak på hva administrasjonen skal følge opp.
7. Ca 1 år etter by/kommunestyrevedtak blir det gjennomført en oppfølging av by/kommunestyrets vedtak for å se om administrasjonen har fulgt opp eventuelle pålegg om retting av feil/mangler. Rapporten behandles i KU og sendes deretter til by/kommunestyret.

3.1 Oversikt over gjennomførte prosjekter

I tabellen under vises en oversikt over hvilke forvaltningsrevisjonsprosjekter som fra 2011 til dags dato er blitt gjennomført i Skiptvet kommune:

Prosjekt	Årstall for gjennomført prosjekt
Reduksjon og forebygging av sykefravær	2011/2012
Fosterhjem	2013
Etisk reglement og varslingsrutiner	2014

⁵ Forvaltningsrevisjonsrapporter skal fortløpende sendes til bystyret/kommunestyret etter kontrollutvalgets behandling.

Prosjekt	Årstall for gjennomført prosjekt
Kjøp av tjenester	2016
Grunnskole – spesialundervisning/rutiner	2018
Pleie og omsorg	2019 / 2020
Kommuneplanarbeid Byggesaksbehandling	2019 / 2020
Boligsosiale tjenester/ økonomisk sosialhjelp	2020 / 2021
Barnevern	Påbegynt høst 2021

4 Forvaltningsrevisjon i perioden januar 2022- juli 2024

4.1 Kontrollutvalgets prioriteringer

Med bakgrunn i risiko- og vesentlighetsvurderingen skal kontrollutvalget gi forslag til prioritering og utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Kontrollutvalget behandlet, med grunnlag i risiko- og vesentlighetsvurderingen, *Plan for forvaltningsrevisjon Skiptvet kommune januar 2022 – juli 2024*, i sitt møte den 18.11.2021, sak 21/37. Et forvaltningsrevisjonsprosjekt krever gjennomsnittlig 300 timer i ressurser⁶. Ut fra dette skal det avholdes 2-3 prosjekter i kommende to og et halvt års periode i Skiptvet kommune.

Kontrollutvalget har vurdert det slik at følgende områder bør være gjenstand for forvaltningsrevisjon i perioden 2022-2024:

I prioritert rekkefølge:

1	Skole - Kvalitet i undervisningen
2	Beslutningsgrunnlag i saksdokumenter og oppfølging av politiske vedtak
3	Overordnet internkontroll

Se risiko- og vesentlighetsvurderingen datert 11.11.2021 for omtale av prosjektområder.

4.2 Kommunestyrets vedtak

I kommunestyrets sak 21/131 den 14.12.2021 ble følgende områder vedtatt:

I prioritert rekkefølge:

1	Skole - Kvalitet i undervisningen
2	Beslutningsgrunnlag i saksdokumenter og oppfølging av politiske vedtak
3	Overordnet internkontroll

⁶ Gjennomsnittlig (hele landet) brukes det ca. 280 timer på et forvaltningsrevisjonsprosjekt. (Jf. Rapport "85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane", KRD desember 2009, bygger på Nordlandsforsknings rapport 4/2007). I tillegg kommer tid til planlegging og administrasjon.

4.3 Rammebetingelser for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget sender hvert år samlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet til kommunestyret⁷. I vedlegg til årsbudsjettet er ressurser til forvaltningsrevisjon spesifisert med et beløp som utgjør 300 timer årlig og det er satt av 120 timer til oppfølgingsrapporter. Til sammen 420 timer.

For hvert prosjekt vil det bli avsatt gjennomsnittlig 60 timer i ressurser til oppfølging ett år etter at prosjektet er behandlet i kommunestyret.

For 2022 er det estimert 40 timer til ferdigstilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt Barnevern som ble påbegynt høsten 2021. Revisjonen legger til grunn at de kan levere gjenstående prosjekter i tillegg til budsjettet som er vedtatt for 2022 når det gjelder Skiptvet kommune.

De overordnede føringene for forvaltningsrevisjon vil ligge i plan for forvaltningsrevisjon. Kommunens valgte revisor gjennomfører forvaltningsrevisjonen i henhold til avtale. Kontrollutvalget har fullmakt til å foreta nærmere planlegging av forvaltningsrevisjonen, herunder vedta de enkelte undersøkelser/prosjektbeskrivelser og inngå avtaler om gjennomføring med revisjonen.

4.4 Delegering til kontrollutvalget

Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommunelovens § 23-3 vedtas av kommunestyret. Etter samme paragraf kan kommunestyret delegere til kontrollutvalget å vedta endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette. Dette gjelder bare hvis kontrollutvalget har fått slik fullmakt fra kommunestyret. Det fremgår av forarbeidene til loven at slike fullmakter kan være hensiktsmessige fordi risiko- og vesentlighetsvurderinger kan bli uaktuelle, og nye forhold kan komme til, slik at det av den grunn oppstår behov for å avvike fra den opprinnelige planen.

Kommunestyret fattet i sitt møte den 14.12.2021, sak 21/131, vedtak om at kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen i planperioden ved eventuelle behov for dette

⁷ i henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon §2

Risiko- og vesentlighetsvurderinger

SKIPTVET KOMMUNE 2021

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Innhold

1. Forord	2
2. Sammendrag.....	3
3. Metode	3
4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per virksomhetsområde	5
4.1 Stab- / støttefunksjoner (tidligere Sentraladministrasjon).....	5
4.2 Virksomhet administrasjon, kultur og service	8
4.3 Virksomhet oppvekst.....	10
4.4 Virksomhet pleie og omsorg	12
4.5 Virksomhet plan, landbruk og teknikk (PLT)	14
5. Covid-19.....	17
6. Selskaper	17
7. Rådmanns uttalelse.....	18

1. Forord

Kommuneloven fastslår at kontrollutvalget minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, skal utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. At kommunens selskaper også skal vurderes i forbindelse med valg av forvaltningsrevisjonsprosjekter kommer som en følge av en endring i ny kommunelov¹.

Det er viktig at utvelgelse av forvaltningsrevisjonsprosjekter skjer med bakgrunn i en risiko- og vesentlighetsvurdering. Dette for at revisjonsressursene settes inn på de områdene av kommunal forvaltning der det er størst behov for forvaltningsrevisjon. På den måten kan forvaltningsrevisjon i størst mulig grad gi effekter i form av organisasjonsmessig læring og utvikling i kommunen.

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF, (med bidrag fra Østre Viken kommunerevisjon IKS), har utarbeidet en risiko- og vesentlighetsvurdering for Skiptvet kommune, denne legges til grunn for plan for forvaltningsrevisjon 2022-2023.

Rolvsøy, 11. november 2021

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF

¹ Kommunelovens § 23-3, andre ledd, andre punktum

2. Sammendrag

Kontrollutvalgssekretariatet vurderer at det er 6 områder som skiller seg ut og tilsier høy risiko/vesentlighet. Disse områdene blir kort fortalt i tabellen under, tabell 1.

Risikofaktor (RF) **1** = i liten grad, **2** = i middels grad, **3** = i stor grad.

Vesentlighetsfaktor (VF) **1** = i liten grad, **2** = i middels grad, **3** = i stor grad.

Kommunalområde/ selskap:	Risiko:	Vesentlighet:	Evt. kommentar:
Sentraladministrasjon	3	3	To områder: • Overordnet internkontroll og kvalitetssikringssystemer • Økonomi og gjeldsgrad – balanse mellom investeringer og tjenestetilbud
Administrasjon, kultur og service	2	3	• Oppfølging av politiske vedtak
Oppvekst	3	3	Skole er restanseprosjekt i forrige plan • Kvalitet i undervisningen
Pleie og omsorg	2	3	• Psykisk helse og omsorgstilbud
Plan, landbruk og teknikk	2	3	To områder: • Selvkost (vann og avløp) • Byggeprosjekter – tidlig fase
Covid-19	2	3	På generelt grunnlag.

3. Metode

Sekretariatet har gjennomført en risiko- og vesentlighets vurdering av Skiptvet kommune.

Hverken kommunelov eller forskrift om kontrollutvalg og revisjon legger føringer på hva en risiko- og vesentlighetsvurdering er, kun at det skal gjennomføres i forkant av behandling av plan for forvaltningsrevisjon. I lovforarbeidene framgår imidlertid at risiko- og vesentlighetsvurderinger innebærer å vurdere på hvilke områder av kommunens virksomhet eller i hvilke selskaper det er risiko for vesentlige avvik, og hvor alvorlige konsekvenser disse avvikene vil kunne få (vesentlighet). Det framgår videre at risiko- og vesentlighetsvurderingen er grunnlaget for å vurdere temaer, antall forvaltningsrevisjoner og når de skal utføres.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å identifisere aktuelle områder for forvaltningsrevisjon.

Risiko er knyttet til:

- Overholdelse av lover og bestemmelser
- Økonomi
- Produktivitet
- Måloppnåelse

Vesentlighet er vurdert ut fra:

- Fra et økonomisk perspektiv, vurdert ut fra omfanget av et tjenesteområdes driftsutgifter sett i forhold til kommunens totale driftsutgifter.
- Fra brukernes perspektiv, vurdert ut fra hva brukerne av kommunale tjenester anser som vesentligst.
- Fra medarbeidernes perspektiv, vurdert ut fra hva de ulike medarbeiderne innenfor et tjenesteområde anser som vesentligst.
- Fra et samfunns- og miljøperspektiv, vurdert ut fra hva som er vesentligst ved kommunens virksomhet sett i forhold til storsamfunnet og miljøet.

Følgende analyser og vurderinger er gjort i forbindelse med risiko- og vesentlighetsvurderingen:

➤ Spørreundersøkelse:

I arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurderingen har vi gjennomført tre Questback/ spørreundersøkelser, en sendt til kommunens administrasjon, en sendt til kommunens folkevalgte, samt en sendt til kommunens kontrollutvalgsmedlemmer.

Undersøkelsen til administrasjonen (rådmannens ledergruppe) ble sendt til 7 personer, og det var 5 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten er 71 %.

Undersøkelsen til folkevalgte (kommunestyret) ble sendt til 20 personer og det var 6 som besvarte undersøkelsen, svarprosenten er 30 %.

Undersøkelsen til kontrollutvalgets medlemmer og varamedlemmer ble sendt til 7 personer, hvorav 2 svarte, svarprosenten er 29%.

Det var svært lav svarprosent på spørreundersøkelsen som ble sendt til folkevalgte og til kontrollutvalg. Undersøkelsen kan dermed ikke representere gruppene. Svarene fra folkevalgte er tatt med kun som innspill. Svar på åpne spørsmål er tatt med i vurderingen.

➤ Dokumentanalyse:

Kontrollutvalgssekretariatet har gjort en dokumentanalyse hvor vi har gjennomgått innspill fra revisjonsplan og revisjonsstrategi, budsjett-, økonomi og handlingsplan, virksomhetenes årsrapport og kommunedirektørens beretning.

➤ KOSTRA-analyse:

Det er gjort en analyse av KOSTRA-tall fra statistisk sentralbyrå. Tallene er analysert og vurdert opp mot sammenlignbare kommuner i KOSTRA-gruppe 01².

➤ Workshop:

Vi har gjennomført en workshop med kontrollutvalgets medlemmer den 10.06.2021

➤ Andre kilder:

Risiko- og vesentlighetsvurderingen sees også opp mot aktuelle lovendringer, tilbakemeldinger fra revisjonen, tidligere henvendelsessaker, tidligere risiko- og vesentlighetsvurderinger, samt tidligere planer for forvaltningsrevisjon, saker i media og statlige tilsyn.

²Kommuner med 2 000 til 9 999 innbyggere, lave bundne kostnader og lave frie disponible inntekter per innbygger

➤ Samtale/ møte med ordfører og kommunedirektør

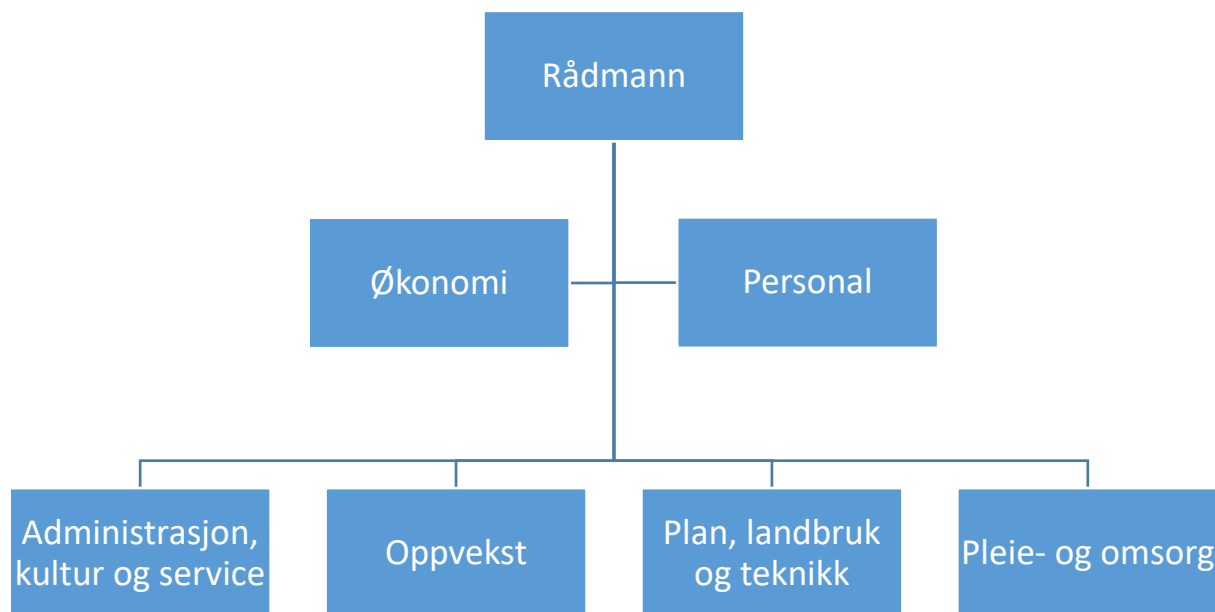
Avslutningsvis hadde kontrollutvalgssekretariatet et møte med ordfører og rådmann den 15.10.2021. I dette møtet drøftet vi deres synspunkter på våre foreløpige funn, og de kom med innspill på hvilke områder i kommunen de mente var viktige å se nærmere på. Rådmann har også kommet med en skriftlig uttalelse til risiko- og vesentlighetsvurderingen, denne ligger i sin helhet som vedlegg 1.

Risikofaktor (RF): **1** = i liten grad, **2** = i middels grad, **3** = i stor grad.

Vesentlighetsfaktor (VF): **1** = i liten grad, **2** = i middels grad, **3** = i stor grad.

4. Risiko- og vesentlighetsvurdering per virksomhetsområde

Skiptvet kommune er organisert i fire virksomheter og en sentraladministrasjon, med rådmann som øverste leder³. Økonomiplaner og årsberetning er imidlertid inndelt etter tidligere organisering i kommunen, men er i denne risiko- og vesentlighetsvurderingen forsøkt lagt inn i ny organisering. Delkapitlene under gir en oversikt over eventuelle funn og risiko-vesentlighetsvurdering for hvert virksomhetsområde. Nytt organisasjonskart vil se slik ut:

4.1 Stab- / støttefunksjoner (tidligere Sentraladministrasjon)

Området omfatter økonomi, personal, regnskap og lønn. Etter ny inndeling vil området være delt i to: stab - Økonomi og stab - Personal.

³ <https://www.skiptvet.kommune.no/kommunens-administrasjon.520969.no.html>

Årsmelding for 2020 beretter om et år med overskudd. Hovedårsaken til det gode regnskapsresultatet begrunnes med et lavt lønnsoppgjør samtidig som samlede driftsinntekter ble opprettholdt på budsjettet nivå.

Årsmeldingen forteller om et stort underskudd på arbeidsplasser som medfører stor utpendling. Det er et relativt lavt utdannelsesnivå i befolkningen. «Et mål må være å etablere en større bevissthet om hvor mange og hva slags type arbeidsplasser det bør være i kommunen.» «Rådmannen vil derfor å innføre metoden Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI) for å sikre enda bedre samhandling.»

Rådmann påpeker følgende som må prioriteres i framtidige økonomiplaner:

- Større bevissthet på skille mellom ledelse og administrasjon samt styrking og kompetansebygging av lederrollene
- Innføring av bedre internkontroll- og kvalitetssikringssystemer
- Ressurser til å fylle kritiske kompetanse- og kapasitets-gap

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd viser et mindreforbruk på rundt 1,5 millioner kroner.

Regnskapsrevisor har på generelt grunnlag kommet med innspill i forhold til:

- Anskaffelser i kommunen – håndteres i tråd med Lov om offentlige anskaffelser? Rutiner, håndtering og internkontroll både for enkeltanskaffelser og rammeavtaler?
- Selvkost – håndteres etter ny forskrift og veileder? Kommunen skal ta i bruk et verktøy for håndtering av selvkost. Det kan være hensiktsmessig at gjennomføre FR der året etter at dette er tatt i bruk for å se på vurderinger som er tatt i den prosessen.
- Internkontroll – hvordan overholdes kravene i kommuneloven til kommunedirektør
- Styring av investeringsprosjekter

I spørreundersøkelsen var svardeltakelsen fra folkevalgte og kontrollutvalg for lav til å kunne brukes representativt. En tendens er likevel at de folkevalgte svarte «i middels grad» på flere spørsmål. For det første svares det at de i middels grad opplever at kommunen har utarbeidet nødvendige internkontrollsystemer og at de i middels grad er gjort kjent med dette systemet. De opplever i middels grad at det er utarbeidet gode planer for befolkningsutvikling, klima og miljø, nærings- og konjunkturutvikling og krise- og beredskapsplaner. Videre opplever de folkevalgte i middels grad at kommunen har et godt etisk reglement og et godt varslingsreglement. De svarer også i middels grad på spørsmål som angår overholdelse av lovverk knyttet offentlige anskaffelser og til personopplysningsloven. De folkevalgte har i middels grad tillit til administrasjonen i kommunen.

På åpne spørsmål knyttet til risiko kommenteres blant annet økonomisk forbruk i forhold til sentrumsplanen, finansiering av Skiptvet Digital AS og utgifter til Indre Østfold Brann og Redning IKS

I spørreundersøkelsen har administrasjonen svart «i middels grad» på spørsmål som handler om internkontroll, antikorrupsjonsplaner og klima- og miljøplaner. Administrasjonen opplyser at de i middels grad er kjent med lov og forskrift om offentlige anskaffelser, lovverk i forbindelse med krise- og beredskapsplaner og de ulike interkommunale samarbeidene og selskapene kommunen deltar i. Videre svarer de at kommunen i middels grad er organisert på en hensiktsmessig måte, at det i middels grad er ressurser til god kvalitet på kommunale tjenester og at tjenesteproduksjonen i middels grad er rasjonell og effektiv.

Administrasjonen opplever i middels grad at det er utarbeidet tydelige funksjonsbeskrivelser for sin stilling, de opplever i liten til middels grad å ha tid til ledelse og i liten grad at kommunen har gjort omorganiseringer de siste tre år.

Administrasjonen ser internkontroll og kvalitetssikring som et risikoområde i kommunen.

Kontrollutvalget diskuterte i sin workshop i juni blant annet områder i forhold til kommunens økonomi. Hvor høy gjeldsgrad tåler kommunen? Er det balanse mellom investering og tjenestetilbud? Eksempelvis sentrumsplaner, Skiptvet Digital AS, Indre Østfold brann og redning IKS – vil tjenesteproduksjon lide av nye investeringsprosjekter?

Det er tidligere gjennomført forvaltningsrevisjon på området «Etisk reglement og varslingsrutiner» i 2014 og på «Kjøp av tjenester» i 2016

I møte med ordfører og rådmann informerte rådmann om nyansatt controller i kommunen. Controlleren får ansvar for blant annet innføring av elektronisk internkontrollsystem. En eventuell internkontroll på området er ønskelig i slutten av planperioden når internkontrollsystemet er etablert og tatt i bruk.

Når det gjelder kommunens økonomi og gjeldsgrad og balanse mellom investeringer og tjenestetilbud, informerte rådmann at investeringer, som for eksempel sentrumsutvikling, i liten grad påvirker kommunens økonomi. Rådmann opplyste at Skiptvet Digital AS, som er heleid av kommunen, har som mål å ha rundt 1500 kunder, og vil dermed gi investeringen gevinst.

Rådmannen informerte om at Skiptvet kommune hatt god styring med økonomien etter 33 år på rad med positive årsresultater (tidligere «Mindreforbruk») og at lånegjelden etter en periode med store investeringen fortsatt utgjør bare ca. 70 % av brutto driftsinntekter.

Rådmann informerte om at virksomhet Sentraladministrasjon og Innbyggjerservice er omorganisert. Organisasjonen vil nå være delt inn i stab - økonomi og stab – personal. Videre vil Administrasjon, kultur og service omfatte tjenestene i tidligere innbyggjerservice samt arkiv og politisk sekretariat.

Sekretariatets vurderinger:

Kapittel 25 i Kommuneloven omhandler kommunens internkontroll og omfatter en beskrivelse av virksomhetens oppgaver, mål og organisering. Internkontrollen skal inneholde nødvendige rutiner og prosedyrer og avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik. Videre skal den dokumenteres og evalueres, noe som innebærer et kontinuerlig arbeid.

En rekke av svarene i spørreundersøkelsen gitt til administrasjonen tilsvarer middels grad når det gjelder hvordan de opplever at de er kjent med lovverk, forskrifter, planverk, internkontroll, kvalitet på kommunale tjenester og kommunens organisering. Administrasjonen ser risiko på området som handler om internkontroll og kvalitetssikring. Det samme påpeker rådmann i årsmelding for 2020. I årsmeldingen påpekes det at kompetanseutvikling, et bedre internkontroll- og kvalitetssikringssystem og ressurser til dette må prioriteres i fremtidige økonomiplaner.

Sekretariatet vurderer ut fra innhentede opplysninger at det er en risiko for at kommunen ikke yter et tilfredsstillende tjenestetilbud og at rutiner og retningslinjer ikke er gjort kjent for de ansatte, eller ikke er utarbeidet i samarbeid med de ansatte.

Sekretariatet legger vekt på at det svares i middels grad på spørsmålene fra administrasjonen på mange områder. Dette bør ikke nødvendigvis innebære at kommunen ikke utfører sitt arbeid tilfredsstillende, men det er vesentlig, både for kommunens innbyggere og ansatte at de har tillit til kommunens forvaltning, organisering og tjenesteyting. Internkontroll og kvalitetssikring er lovpålagte oppgaver av vesentlig betydning for effektiv og rasjonell drift for kommunen.

I tillegg kom det fram i kontrollutvalgets workshop spørsmål knyttet til kommunens økonomi og gjeldsgrad og balansen mellom investeringer og tjenestetilbud. I risiko- og vesentlighetsvurdering utført i 2020 undersøkte revisjonen området som omhandlet prosjektering og planlegging av investeringsprosjekter. Revisjonen fant lite som kunne tilsi at det lå noen særlig risiko for feil og mangler på området. Det kan likevel være av vesentlighet for innbyggernes tillit til kommunens håndtering av investeringer og tjenestetilbud.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Risiko og vesentlighetsvurdering på virksomhet Sentraladministrasjon: **RF: 3 / VF: 3**

Sekretariatet vurderer høy risiko og vesentlighet på området som handler om **overordnet internkontroll og kvalitetssikringssystemer**. Dette på bakgrunn av KommuneLOVENS §25 og vesentlighet i forhold til kommunens oppdrag med å sikre at lover og forskrifter følges. Denne bør vurderes i slutten av planperioden grunnet innføring av nytt internkontrollsystem.

Videre vurderer sekretariatet lav risiko, men høy vesentlighet på området som handler om **økonomi og gjeldsgrad - balanse mellom investeringer og tjenestetilbud**. Dette på bakgrunn av vesentlighet for kommunens innbyggere og tillit til kommunens forvaltning.

4.2 Virksomhet administrasjon, kultur og service

Virksomheten består av Kulturkontoret, bibliotek, servicekontoret, NAV og arkiv

Budsjett for 2021 beskriver at knappe ressurser gjør at det må ses nytt på oppgaver og hvordan og hvem som gjennomfører dem. Flere oppgaver på færre personer med samme kvalitet er realiteten. Det påpekes at det er viktig å styrke samarbeidet på tvers av virksomhetene for å bli bedre kjent med hverandres oppgaver og unngå dobbeltarbeid.

Budsjettet i forhold til sosialhjelp er beskrevet som følger: «Budsjettet til økonomisk sosialhjelp er redusert med 500 000 kr. Samtidig har 600 000 kr blitt flyttet fra introduksjonsprogrammet til økonomisk sosialhjelp. Dette er i budsjettmessig sammenheng et risikoområde, da det følger retten til økonomisk sosialhjelp, introduksjonsprogrammet og kvalifiseringsprogrammet som er hjemlet ved lov, og faren for å ikke holde rammene på disse områdene er overhengende.»

Årsmelding for 2020 beskriver at innbyggjerservice har et mindreforbruk, der bidrag til sosialhjelp er lavere enn budsjettet og færre flyktninger har redusert behovet for introduksjonsstønad.

Skiptvet og Marker har inngått et vertskommunesamarbeid om sine NAV-tjenester der Marker er vertskommune. Virksomheten beretter om en utfordring med å finne egnede praksisplaner for å overholde lovpålagt aktivitetskrav for brukere under 30 år, som mottar økonomisk sosialhjelp.

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd viser et mindreforbruk etter justert budsjett på rundt 1,7 millioner kroner.

Kostra-analyser viser at kommunen ligger lavere på områder som handler om antall sosialhjelpsmottakere enn både Marker og Hvaler kommuner, som er sammenlignbare kommuner ut fra folketall. Dette gjelder både områder der mottakerne har sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold og sosialhjelpsmottakere med arbeidsinntekt som hovedinntekt.

Det framkom ingen svar i spørreundersøkelsen som er av vesentlig grad for virksomhetsområdet. Kontrollutvalget diskuterte ingen områder innenfor virksomheten.

Det ble gjennomført en forvaltningsrevisjon av «Boligsosiale tjenester/ økonomisk sosialhjelp» i 2020-2021

I møte med ordfører og rådmann informerte rådmann om at NAV Skiptvet har inngått vertskommunesamarbeid med Marker kommune for å sikre en mer robust enhet og styrket faglig kompetanse. Samarbeidet skal ikke svekke tjenestetilbudet. Ordfører fortalte om brukere som kom til stengte dører på kontoret som nå bare er åpent to timer en dag i uken. Det er ønskelig med lengre åpningstid.

Ordfører fortalte om henvendelser i forhold til oppfølging av politiske vedtak. Rådmann informerte om at status på hva som er gjennomført og ikke gjennomført blir lagt fram en gang i året, men at det ikke gjøres noen kvalitativ vurdering av hvordan vedtakene er fulgt opp.

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatet vurderer at tjenestetilbudet i NAV er et område med risiko. Kommunen har inngått et vertskommunesamarbeid med Marker kommune, der Skiptvet kjøper tjenester. Samarbeidet kan gi et større og bedre fagmiljø, men kan også gi et redusert tilbud til innbyggerne, blant annet ved kortere åpningstider ved lokalkontoret. I budsjettmessig sammenheng vurderer kommunen området for sosialhjelp som et risikoområde, da det følger retten til økonomisk sosialhjelp, introduksjonsprogrammet og kvalifiseringsprogrammet som er hjemlet ved lov.

Alle kommunale tjenester som gis til enkeltinnbyggere kan i hovedsak regnes som vesentlige områder. Dette fordi hvis det her inntreffer avvik vil dette kunne gi store konsekvenser for enkeltpersoner. Området er også vesentlig grunnet risiko for oppreisningssaker hvis avvik oppstår, samt at det har en relativt stor budsjettandel sett opp mot kommunens samlede budsjett.

Ordførers innspill i forhold til oppfølging av politiske vedtak vurderes som et vesentlig område for kommunen for å sikre kvalitet i tjenesteområdene. Det vurderes også vesentlig i forhold til å sikre demokratiske prinsipper i forvaltningen.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Risiko- og vesentlighetsvurdering på området er: **RF: 2 / VF: 3**

Sekretariatet vurderer middels risiko og middels vesentlighet på området som handler om NAV. Vesentligheten reduseres på bakgrunn av nylig gjennomført forvaltningsrevisjon på området.

Sekretariatet vurderer på generelt grunnlag middels risiko og høy vesentlighet i forhold til **oppfølging av politiske vedtak**. Dette på bakgrunn av demokratiske prinsipper og tillit i befolkningen.

4.3 Virksomhet oppvekst

Virksomhet oppvekst består av:

- Grunnskole
- SFO
- Voksenopplæring
- Barnehage
- Barnevern
- Helsestasjon
- «Toppen»- bolig for enslige mindreårige flyktninger
- Koordinering av tjenester rettet mot personer med nedsatt funksjonsevne
- Ungdomsklubben Gjøkeredet
- Oppvekstadministrasjonen

I **budsjett for 2021** skrives det om utfordringer knyttet til nedbemanning både i barnehage og skole. Videre beskrives det utfordringer i forhold til reduserte økonomiske rammer og en økning i spesialundervisning som går ut over det ordinære undervisningstilbudet. Det er økning i kostnader til private barnehager og det er behov for en buffer i forhold til spesialundervisning, bemanning i barnehage, institusjonsplasseringer og flyktninger.

Årsmelding for 2020 beskriver følgende: «Virksomheten har et lite merforbruk og årsaken til at dette ikke ble større, skyldes tilbakeføringen av pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift på i underkant av 3 mill. kr. Oppvekst fikk tilført 1,8 mill. kr i økte rammer i 2. tertial, dette har ikke vært nok til å få regnskapet i balanse for 2020. Driftsnivået viser seg å være for høyt i forhold til rammene som er tildelt virksomheten. Utfordringen i både barnehagene og skolene i 2020 har i stor grad vært behovet for å dele opp i kohorter som igjen har ført til behov for flere ansatte. Selv om de ulike ansvarsene viser et mindreforbruk, skyldes dette i all hovedsak tilbakeføringen og det blir derfor viktig med tett oppfølging i 2021.»

Årsmeldingen beretter om høyt sykefravær og behov for vikarer både i barnehage og skole, grunnet pandemien. Resultatene av elevundersøkelsen for 2020 viste en stor bedring i mobbetall og trivsel blant elevene på 7. og 10. trinn. Skiptvet har fortsatt svake resultater faglig.

PPT har vært i en omorganisering og har følt stort arbeidspress og det har tatt tid å få på plass nye rutiner. Vedtakstimene har blitt prioritert, og det har tatt lengre tid å få gjennomført observasjoner på andre avdelinger enn der vi har vedtakstimene. Noen har måttet vente lenger enn ellers grunnet koronapandemien.

Barnevernstjenesten beskriver at de har slitt med å oppfylle lovkrav med tanke på undersøkelsesfrister og oppfølging av barn grunnet smittesituasjonen. Det har også vært noe økning i antall bekymringsmeldinger og antall gjennomførte undersøkelser. Bekymring for den økonomiske siden ved barnevernsreform (2022) der kommunalt barnevern for utvidet faglig ansvar overfor fosterhjem og oppfølging/veiledning av disse.

Kostra-analyser viser et lavt antall årstimer til særskilt norskopplæring per elev, men høy prosent av elever som får særskilt norskopplæring. Kommunen ligger lavt på antall årstimer til spesialundervisning per elev. Det er også lavere andel elever som får spesialundervisning. Skole ligger lavere enn gjennomsnittet når det gjelder grunnskolepoeng (39,2 mot 42,2).

For barnehage ligger andel barn i kommunal barnehage som får spesialpedagogiskhjelp høyere (22%) enn gjennomsnittet.

Når det gjelder barnevern ligger kommunen høyere enn gjennomsnittet når det gjelder barn med melding og andel barn med undersøkning enn gjennomsnittet. Barn med undersøkning eller tiltak pr. årsverk ligger noe lavere enn gjennomsnittet. Utgifter ligger høyt per barn som ikke er plassert av barnevernet, mens barn som er plassert av barnevernet ligger lavere enn gjennomsnittet.

I spørreundersøkelsen var det for få besvarelser fra folkevalgte og kontrollutvalg til at svarene kan brukes representativt. Av svarene som kom inn har de folkevalgte svart «i middels grad» på spørsmål som angår skole og barnevern. På spørsmål om hvilke områder de opplever har høyest risiko for å ikke etterleve lov eller forskrift, svarer noen av de folkevalgte områder som gjelder bemanning i barnehage og skole og spesialundervisning i skolen. Det stilles også spørsmål ved tidlig innsats og tverrfaglig arbeid for barn med sammensatte problemer.

Kontrollutvalget ønsket i sin workshop at skole, som ligger som restanseprosjekt i nåværende plan, skal vurderes med i ny plan

Lovendringer:

- Barnevernsreformen 2022 - gir kommunene et større faglig og økonomisk ansvar
- Fagfornyelsen 2020 – nye læreplaner (del av kunnskapsløftet)
- Barnehageloven 2021 – handler om internkontroll, det psykososiale barnehagemiljøet, krav om likebehandling og uavhengighet av kommunale og private barnehager og statlig tilsyn med økonomiske forhold i private barnehager

Tidligere forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn på området oppvekst:

- Forvaltningsrevisjon grunnskolen – spesialundervisning/rutiner 2018
- Forvaltningsrevisjon av barnevern igangsettes høst 2021.
- Statlig tilsyn Skolemiljø Skiptvet kommune – Kirkelund skole 2020
- Statlig tilsyn barnevernstjenesten, arbeid med undersøkelser vår 2021
- Statlig tilsyn av barnehagen – spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne høst 2021.

I møte med ordfører og rådmann informerte rådmann om at det totale årsverk for virksomheten ikke har gått ned, men heller økt, men at det er variasjoner i de enkelte seksjonene som kan gi en subjektiv opplevelse av nedbemanning. Kommunen har som mål at alle skal fullføre videregående, og det kan ses en nedgang i antallet som ikke fullfører. Det er lokalt forhandlet frem forsterket lønn til ansatte i skolen for å sikre faglig kompetanse.

Ordfører informerte om et treåring prosjekt med fokus på helhetlig oppvekstmiljø i kommunen. Prosjektet er støttet med tilskudd fra statsforvalteren og utdanningsdirektoratet.

Sekretariatets vurderinger:

Barnehageområdet vurderes dekket grunnet statlig tilsyn høsten 2021.

På grunnskoleområdet er det i senere tid gjennomført både forvaltningsrevisjon og statlig tilsyn, henholdsvis spesialundervisning og mobbing og sosialt skolemiljø. Kommunen har fått pålegg om å rette opp flere lovbrudd i forbindelse med statlige tilsyn og å følge opp punkter i

forvaltningsrevisjon. Sekretariatet vurderer at det på generelt grunnlag alltid vil ligge en risiko på området, både i forhold til overholdelse av lovverk, men også i forhold til måloppnåelse og bruk av ressurser.

Skoleområdet har en viktig samfunnsfunksjon og er av stor betydning for det enkelte barns utvikling. Området tar også en stor del av kommunens budsjett og er derfor vesentlig i forhold til kommunens økonomi.

Inneværende plan for forvaltningsrevisjon har skole på prioritet 2. Denne blir ikke gjennomført i perioden og bør vurderes videreført i ny plan. På bakgrunn av svake faglige resultater og prosessen med fagfornyelsen kan kvalitet i opplæringen og fokus på faglige resultater være aktuelle temaer

Når det gjelder barnevernstjenesten er det i senere tid gjennomført et statlig tilsyn som omhandler arbeid med undersøkelser. Konklusjonen er at kommunen ikke sikrer forsvarlig arbeid med undersøkelser og inneholder brudd på barnevernsloven, forvaltningsloven og kommuneloven. Internkontrollen var også et av punktene kommunen fikk mangler på i det statlige tilsynet.

Det skal i høst gjennomføres en forvaltningsrevisjon på barnevern der det i prosjektplanen er foreslått følgende problemstilling: «Har barnevernstjenesten et system og en praksis for oppfølging og evaluering av iverksatte hjelpetiltak som oppfyller barnevernlov og krav til internkontroll?».

Sekretariatet vurderer at det fortsatt ligger høy risiko på barnevernsområdet. Imidlertid er kommunen nå gjort oppmerksomme på en rekke områder som må rettes opp og følges opp og det gjennomføres en forvaltningsrevisjon på området nå i høst.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Risiko- og vesentlighetsvurdering for virksomhet oppvekst (skole): **RF:3 / VF:3**

Sekretariatet vurderer høy risiko og vesentlighet på skole og **kvalitet i undervisningen**. Dette på bakgrunn av svake faglige resultater, innføring av ny læreplan og fordi det er vesentlig for kommunens innbyggere å ha tillit til kommunens tilbud til barn og unge.

4.4 Virksomhet pleie og omsorg

Virksomheten består av sykehjem, kjøkken, renhold og vaskeri, hjemmebaserte tjenester, bofellesskap, dagsenter og psykisk helsevern.

Budsjett for 2021 opprettholder en kapasitet på 40 sykehjemsplasser og budsjettet salg av plasser med netto 0,5 mill. kr. Det er noe midlertidig mindre kapasitet på sykehjemmet høsten 2021 grunnet ombygginger. Det legges opp til tilrettelegging for satsning på velferdsteknologi og hverdagsrehabilitering.

Virksomheten opplever utfordringer knyttet til å øke andel ansatte med heltidsstillinger, særlig sett opp mot drift og turnusplan. Budsjettet sier at det i 2021 bør vurderes om virksomheten skal etablere en ressursenhet (vikarpool) for å ha en mer stabil tilgang på vikarer ved behov og gi den enkelte ansatte mer forutsigbarhet.

Budsjettet påpeker videre: «Det er tidligere år nevnt behov for bemannet bofellesskap for personer med psykiske lidelser. Dette behovet er ikke blitt mindre, og bør tas med i

vrderinger av tiltak i arbeidet med ny omsorgsplan og eventuell revidering av boligsosial handlingsplan.» Kommunen har per i dag ikke definerte plasser til personer med psykiske lidelser som trenger heldøgns omsorg.

Når det gjelder hjemmesykepleien beskrives følgende: «Hjemmesykepleien får stadig flere komplekse brukere med omfattende sykdomsbilder som skal ha både helsetjenester og praktisk bistand i hjemmet. Dette setter stadig høyere krav til avansert kompetanse innen sykepleie. I tillegg ser en også at stadig flere brukere ønsker å få tilrettelagt å bo hjemme med avansert behandling og for å kunne dø hjemme.»

Årsmelding for 2020 beretter som følger: «Virksomheten har et betydelig mindreforbruk i 2020, selv uten tilbakeføringen av pensjonskostnader og arbeidsgiveravgift. Det er solgt institusjonsplasser til andre kommuner for 1,24 mill. kr. (0,84 mill. kr mer enn budsjett). Refusjon for ressurskrevende brukere ble 0,7 mill. kr. høyere enn budsjettet. Det har vært et mindreforbruk ved bruk av KAD/USK⁴ senger på 0,7 mill.kr grunnet epidemien. Det er et generelt mindreforbruk på ansvarene, foruten kjøkken og renhold og vaskeri. Dette skyldes i hovedsak lavere salg av varer og tjenester samt økte kostnader grunnet Covid-19. Pleie og omsorg fikk tilført 3,5 mill. kr i økte rammer i 2. tertial, ettertiden viser at virksomheten har klart seg bedre enn forventet.»

Virksomheten påpeker utfordringer knyttet til et elektronisk kvalitetssystem: «Det at kommunen ikke har et elektronisk kvalitetssystem gjør det veldig sårbart for virksomhetens drift. Det gjør det svært vanskelig å ha et godt system for rutiner som er tilgjengelige for ansatte i hverdagen, oppfølging av avvik på en systematisk måte, og kvalitetsarbeid generelt.»

Kommunen arbeider med ny omsorgsplan «Leve hele livet»-reformen

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd viser et mindreforbruk etter justert budsjett på rundt 6,3 millioner kroner.

Kostra-analyser viser at andel innbyggere over 80 år som bor på sykehjem er høyere enn gjennomsnittet. Kommunen har lavere utgifter og årsverk i helse og omsorg enn gjennomsnittet, med noe høyere andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten med helseutdanning. Årsverk per bruker er lavere.

Når det gjelder psykisk helse og rus ligger kommunen lavere både på brutto og netto driftsutgifter til personer med rusproblemer enn gjennomsnittet. Kommunen ligger også lavere på årsverk av psykiatriske sykepleiere, personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid og i rusarbeid.

I spørreundersøkelsen fremkommer det ingen risiko på området.

Det er tidligere gjennomført Forvaltningsrevisjon Pleie og omsorg i 2018 – 2020 der det er sett på problemstillinger knyttet til i hvilken grad kommunen innrettet sine pleie- og omsorgstjenester for å møte fremtidens omsorgsbehov og i hvilken grad det er startet med implementering av velferdsteknologi i pleie- og omsorgssektoren.

I møte med ordfører og rådmann informerte rådmann om at det kommer en ny plan kalt «Helse og mestring». Det tiltrer ny virksomhetsleder ved nyttår. Kommunen er oppmerksom

⁴ KAD/USK – kommunale akutte døgnplasser

risiko knyttet til flere eldre og har planer i forhold til flere omsorgsboliger. Det skal også bygges flere skjermede plasser i forhold til personer med demens.

Ordfører så et økende behov for å ivareta personer med psykiske lidelser. Rådmann informerte om at dagtilbudet for disse brukerne skal utvides og flyttes ut av sykehjemmet. Fem nye omsorgsleiligheter skal være til unge mennesker. Rådmann er klar over risiko knyttet til personer med psykiske lidelser og ønsker å etablere et bedre botilbud til denne gruppen.

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatet vurderer at det ligger en risiko i forhold til den demografiske utviklingen og et økende antall eldre i befolkningen generelt. I Skiptvet fremkommer det av kostra-tall at kommunen har et høyere antall eldre over 80 år som bor på sykehjem enn gjennomsnittet. Gode planer for eldreomsorg anses viktig i arbeidet for å legge til rette for et tilfredsstillende tjenestetilbud. Risikoen synes imidlertid kjent for kommunen og det er nylig gjennomført en forvaltningsrevisjon på området. I følge årsrapporten fremkommer det at kommunen arbeider med en ny omsorgsplan som bygger på «Leve hele livet»-reformen.

Sektoren påpeker et økende antall brukere med komplekst sykdomsbilde som trenger både helsetjenester og bistand i hjemmet. Det er per i dag ikke definerte plasser til personer med psykiske lidelser som trenger heldøgns omsorg. Videre pekes det på utfordringer og manglende elektronisk kvalitetssikringssystem.

Området er på generelt grunnlag vesentlig, da det ved avvik kan gi store konsekvenser for enkeltpersoner og samtidig svekke kommunenes tillit hos befolkningen. Videre er det vesentlig grunnet en stor budsjettandel på området. Det kan eventuelt være nyttig å gjennomføre en forvaltningsrevisjon på området når denne planen er ferdigstilt og satt ut i praksis.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Foreløpig risiko- og vesentlighetsvurdering på området Pleie og omsorg **RF: 2 / VF: 3**

Sekretariatet vurderer middels risiko og høy vesentlighet på området **psykisk helse og omsorgstilbud**. Dersom det velges forvaltningsrevisjon på området kan det være hensiktsmessig å ta hensyn til arbeid med ny plan og ansettelse av ny virksomhetsleder og vurdere revisjon på området i slutten av planperioden

4.5 Virksomhet plan, landbruk og teknikk (PLT)

Virksomheten omfatter byggesak, plan, landbruk, skogbruk, vilt, oppmåling, vaktmesterfunksjon, renhold, kommunale avgifter, startlån og vann og avløp

I budsjett for 2021 står det at Skiptvet kommune gjennomfører et investeringsprogram. Videre står det: «Det bygges en personalfløy og nytt tak på Vestgård skole samt et nytt skolebygg for mellomtrinnet på Kirkelund skole. Sammen med utbedringen av vannforsyningen utgjør disse investeringen til sammen ca. 150 mill.kr.»

Det fremkommer i budsjettet: «For selvkostområdene er det i år en økning på vannavgiften som følge av store investeringer i 2020 (30 mill. kr). Men økningen er lavere enn hva faktiske kostnader tilsier da det er brukt oppspart selvkostfond for få en jevnere økning. Det vil fortsatt bli en økning på vannavgiften i 2022 når investeringene i todelt vanntilførsel blir ferdig. Kommunen vil da ha oppfylt Mattilsynets krav til vannforsyning. Avløpsgebyrene reduseres med 5% da det fra neste år ikke er et akkumulert underskudd på området. Feieavgiften reduseres også med 5% av samme årsak.»

Årsmelding for 2020 beretter om et betydelig merforbruk. «Hovedårsaken er forskriftsendring vedtatt i 2020 som gir reduksjon i pris ved søknad om oppføring av flere boenheter. Dette har gitt reduserte inntekter som ikke har vært tilstrekkelig fanget opp gjennom året. Denne endringen har hatt tilbakevirkende kraft på en klage som har ført til utsendelse av kreditnota på faktura fra 2019 på 1,1 mill. kr.»

Virksomheten påpeker utfordringer knyttet til mange byggeprosjekter pågående samtidig. «PLT er med i en eller annen form i alle prosjektene, og for en liten virksomhet er det krevende å avse nok personressurser og samtidig ha kontroll i prosjektene og på den vanlige driften.»

For vann og avløp beskrives det stor innlekkasje på det kommunale avløpsnettet. «Det er måling på mengde inn på renseanlegget som viser mangedobling ved nedbørsepisoder. Dette medfører at rensingen av avløpsvannet blir betydelig svekket. Blant annet vil ikke det kjemiske rensetrinnet fungere optimalt pga. fortynningseffekten den ekstra mengden har. Det bør avsettes midler til å ha et prosjekt på innlekkasje på avløpsledningene i Skiptvet. Fordi Skiptvet sin VA-avdeling er liten, bør ikke dette skje samtidig med vannprosjektet. Det vil i så fall gå for mye ut over vanlig drift.»

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd viser et merforbruk etter justert budsjett på rundt 2,9 millioner kroner.

Kostra-analyser på eiendomsforvaltning viser at netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning ligger noe høyere enn gjennomsnittet, samtidig viser det at netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger er vesentlig lavere enn kostragruppen. Kommunen har høyere utgifter til vedlikehold, driftsaktiviteter og renhold enn sammenlignbare kommuner. Energikostnader per kvadratmeter er dobbelt så høyt som kostragruppen.

Kostra-analyser viser at kommunen har høyere årsgebyr enn kostragruppen på avløpsområdet.

I spørreundersøkelsen var det for få besvarelser fra folkevalgte og kontrollutvalg til at svarene kan brukes representativt. I svarene fra folkevalgte oppleves det i middels grad en hensiktsmessig byggesaksbehandling, planer for kommuneutvikling, vedlikeholdsplaner og nødvendig informasjon i forhold til kommunale byggeprosjekt

På generelt grunnlag har **regnskapsrevisor** kommet med innspill i forhold til vedlikeholdsetterslep på bygningsmassen. Videre kommer revisjonen med innspill spesielt i forhold til selvkost der kommunen skal ta i bruk et verktøy for håndtering av selvkost. Revisjonen skriver at det kan være hensiktsmessig å gjennomføre forvaltningsrevisjon året etter at dette er tatt i bruk for å se på vurderinger som er tatt i den prosessen.

Kontrollutvalget diskuterte i sin workshop i juni 2021 risikofaktorer knyttet til byggesak og planarbeid og tidlig fase i byggeprosjekter.

- Når det gjelder byggesak og planarbeid ble det stilt spørsmål ved hvilket ansvar kommunen har for å sørge for at en utbygger får den nødvendige kommunale

infrastruktur for å ta i bruk nye bygg. Eksempelvis utbyggingssak i Storveien, manglende infrastruktur (Vonheim – Idrettsveien).

- I diskusjonen om tidlig fase i byggeprosjekter ble det stilt spørsmål om hva det er som gjør at noen byggeprosjekter slår «feil» ut? Eksempelvis utbygging av Vestgård skole versus bygging av nytt vanntårn der formannskapet vedtok 08.06.2021, i sak 21/057, å sende sak om Vestgård skole til vurdering hos kontrollutvalget. Det samme gjelder prosessen rundt to skjermede plasser på Sollia.

Selvkostforskriften kom ny i 2019 med virkning fra 01.01.2020. Forskriften utfyller bestemmelsene i kommuneloven § 15-1 om beregning av selvkost. Videre kom veileder til selvkostforskriften høsten 2020.

Forvaltningsrevisjon av Kommuneplanarbeid Byggesaksbehandling ble gjennomført i 2019 – 2020

I møte med ordfører og rådmann informerte rådmann om at kommunen ikke har hatt noen avvik knyttet til selvkost, men at innsikt på området kan være vesentlig for befolkningen. Det foregår for tiden opplæring og etablering av elektronisk system i forhold til selvkost (Momentum).

Når det gjelder vann og avløp informerte ordfører om nytt høydebasseng som er i drift. Rådmann orienterte om bedret vanntrykk og bedret sikkerhet i vannforsyningen. Kommunen har hatt noe vannlekkasje, men dette skal nå reduseres, blant annet med måleutstyr som gjør at lekkasjer kan oppdages tidlig. På avløpssiden skal det framover arbeides med tiltak som reduserer innlekkasje i avløpssystemet. Ordfører påpekte manglende kommunal oppfølging av minirensesanlegg.

Rådmann informerte om godt arbeid og gode resultater når det gjelder planarbeid og myndighetsutøvelse i virksomheten. Når det gjelder lovlighetskontroll, som for eksempel oppfølging og etterkontroll av byggesak og byggeprosjekter, kan kommunen bli bedre. Ordfører stilte spørsmål ved byggeprosjekters ulike faser og delegering av oppgaver.

Rådmann informerte om ny kommende struktur i virksomheten, der det ønskes en egen virksomhet for eiendom og prosjektforvaltning. Dette for å kunne styrke kompetansen på området.

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatet vurderer at det ligger risiko på to områder i virksomhet PLT.

Det ene området omhandler selvkost og utfordringer knyttet til vann og avløpsnett, der det er stor innlekkasje på avløpsnett. Dette kan medføre svekket rensing av avløpsvannet og en risiko for vannmiljøet. Risikoen er kjent for kommunen, men det kan være av vesentlighet, både miljømessig og økonomisk for kommunen. Kommunen er i ferd med å etablere et verktøy for håndtering av selvkost og sett i lys av ny veileder for selvkostområdet kan det være hensiktsmessig å vurdere forvaltningsrevisjon i slutten av planperioden.

Det andre området handler om byggeprosjekter. PLT beskriver utfordringer med personalressurser og kontroll med mange prosjekter samtidig. Kontrollutvalget peker særlig på byggeprosjektenes utforming i tidlig fase og årsaker til feil underveis. I 2019-2020 har kommunen hatt forvaltningsrevisjon av kommuneplanarbeid byggesaksbehandling der oppfølgingsrapport skal leveres våren 2022. Både innbyggere og ansatte kan berøres av risiko på området og det er vesentlig for kommunens oppfyllelse av plan og bygningsloven og for økte kostnader som følge av mangler ved planarbeid i forkant av prosjekter.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Risiko- og vesentlighetsvurdering på området Plan, landbruk og teknikk: **RF: 2 / VF: 3**

Sekretariatet vurderer middels risiko og høy vesentlighet på **selvkostområdet**. Dette på bakgrunn av utfordringer med vann- og avløpsnett. Etablering av verktøy for håndtering av selvkost i gang etter ny selvkostforskrift og veileder gjør at det eventuelt kan være hensiktsmessig med revisjon i slutten av planperioden.

Sekretariatet vurderer middels risiko og høy vesentlighet på området som angår **byggeprosjekter**. Dette på bakgrunn av utfordringer med personalressurser og kontroll med mange prosjekter samtidig. Byggeprosjekters utforming i tidlig fase og årsaker til feil underveis kan være et aktuelt område. Det er vesentlig for kommunen å oppfylle lovverk og det ligger en risiko for økte kostnader ved feil og mangler i planarbeidet.

5. Covid-19

Generelt har Covid -19 situasjonen hatt innvirkning på alle områder. Nasjonalt har flere kontrollutvalg ønsket at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjonen av kommunens håndtering av Covid19-pandemien. Pandemien har påvirket de fleste kommunale områder i stor eller mindre grad. Det kan være ulik tilnærming til hva det er ønskelig en forvaltningsrevisjon skal innebære. Fokuset nasjonalt har vært sett opp mot beredskapsplan, ettervirkninger psykisk helse/ levekår, utsatte barn og ungdom og økonomiske konsekvenser.

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatet er ikke kjent med at det er spesielle utfordringer som gjelder for Skiptvet kommune i denne sammenheng. Det kan likevel være hensiktsmessig å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt sett opp mot Covid19-situasjonen, ikke minst for å kunne ha en evaluering og lære hvis det oppstår lignende situasjoner i fremtiden.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Risiko og vesentlighetsvurdering på området er: **RF: 2 / VF: 3**

6. Selskaper

I kommunal sektor er det blitt mer og mer vanlig å organisere deler av tjenesteproduksjonen i fristilte selskap, foretak, stiftelser og lignende. I ØKUS sitt forslag til plan for eierskapskontroll for perioden 2022-2023 framkommer det at «selskapsorganisering kan gi styringsmessige utfordringer for kommunestyret som er den øverste beslutningstaker. I tillegg reiser det spørsmål i forhold til tilsyn og kontroll med denne type organisering av virksomheten. Det faktum at en oppgave som tidligere lå innenfor forvaltningen er organisert inn i et utenforliggende selskap, bør ikke i seg selv føre til mindre tilsyn og oppfølging av kontroll- og tilsynsorganet i kommunen. Tvert om, det kan være nødvendig med en økning i oppfølging og koordinering da den ligger utenfor det tradisjonelle forvaltningsorganet.» Planen skal behandles i kontrollutvalgets siste møte i 2021.

Sekretariatets vurderinger:

Sekretariatet har ikke funnet grunnlag til å foreta en ytterligere risiko- og vesentlighetsvurdering av selskapene hvor kommunen har medeierskap. Sekretariatet har heller ikke vurdert at det foreligger noe behov for forvaltningsrevisjon av selskapene. Det vil foreligge en plan for eierskapskontroll for perioden 2022-2023 i begynnelsen av året 2022. I forrige planperiode (2017-2020) har det blitt gjennomført eierskapskontroll av Indre Østfold Lokalmedisinske Kompetansesenter IKS. Prosjektplan for Deltagruppen AS er behandlet i november 2020 og rapporten er planlagt å leveres i begynnelsen av 2022.

Sekretariatets totalkonklusjon:

Risiko og vesentlighetsvurdering på området er: RF: 1/ VF:2

7. Rådmanns uttalelse

Rådmann har gitt sin uttalelse til dokumentet i e-post datert 10. november 2021.

Uttalelsen ligger i sin helhet nedenfor:

Rådmannens kommentarer

Høringsutkastet tilsendt i epost 01.11.2021 gir et godt grunnlag for vurdering av aktuelle områder for forvaltningsrevisjon.

Kommententarene fra rådmannen selv og ordfører gitt i møtet 15.10.2021 er dekkene og innarbeidet på en god måte.

Siden rådmannen/administrasjonen vil være underlagt forvaltningsrevisjon, så har rådmannen ingen kommentar til risiko- og vesentlighetsvurderingene.

Skiptvet, 10.11.2021

Per Egil Pedersen

Rådmann

Saksnr.: 2022/124
Dokumentnr.: 20
Løpenr.: 231342/2022
Klassering: 3015-186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/37

Overordnet revisjonstrategi for regnskapsåret 2022

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Overordnet revisjonstrategi for 2022, tas til orientering

Fredrikstad, 09.09.2022

Vedlegg

Overordnet revisjonstrategi for Skiptvet kommune 2022, datert 07.09 2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Den overordnede revisjonsstrategien omfatter regnskapsrevisjon av årsregnskapet for 2022.

Formålet med en overordnet revisjonstrategi, er å vise kontrollutvalget hvordan revisjonen vurderer revisjonsoppgavene knyttet til kommunen. Strategien tar utgangspunkt i revisjonens erfaring, og eventuelle endringer i risikobilde for de enkelte oppdragene/revisjonsområdene. Revisor redegjør for hvilke fokusområder som legges til grunn for 2022.

Det legges til grunn at arbeidet skal gjennomføres i henhold til forskrift om revisjon, revisjonsstandarter og revisjonsmetodikk. Funn som er av vesentlig betydning for risikovurderingen rapporteres fortløpende slik revisjonsforskriften tilsier.

Vurdering

Kontrollutvalget skal etter forskrift om kontrollutvalg (§ 3) påse at regnskapsrevisjonen fungerer på en betryggende måte. Det betyr at revisjonen skal planlegge, gjennomføre og rapportere slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever. I tråd med dette legger oppdragsansvarlig revisor frem revisjonsstrategien for året 2022. Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget om å ta presentasjonen av overordnet revisjonstrategi for 2022 til orientering.

SKIPTVET KOMMUNE
2022

Overordnet revisjonsstrategi

Innhold

1	Formål	3
2	Kommunens virksomhet	3
3	Karakteristiske trekk ved oppdraget	4
4	Risikovurdering og vesentlighet	5
	4.1 Kommunens økonomiske resultater	5
	4.2 Vurdering av kontrollmiljø og informasjonssystemet	5
	4.3 Vesentlighet	6
	4.4 Angrepvinkel	6
	4.5 Områdevurdering	6
5	Fokusområder	8
6	Gjennomføring og ressurser	9

1 Formål

Rammene for revisjon av kommuner er hjemlet i kommunelovens kapittel 24. Revisjonen skal planlegge, gjennomføre, dokumentere og rapportere sitt arbeid i samsvar med lov og forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Revisjonen skal avgi en revisjonsberetning til kommunestyret der revisor skal uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Revisjonsberetningen skal også omfatte andre forhold som revisor mener det er nødvendig å opplyse om i henhold til god kommunal revisjonsskikk.

Videre skal revisjonen utføre forenklet etterlevelsesk kontroll, der regnskapsrevisor skal se etter om kommunens økonomiforvaltning i hovedsak foregår i samsvar med bestemmelser og vedtak.

Revisor skal, i henhold til standard ISA 300¹, utarbeide en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens innhold, når den skal utføres og angrepsmåte. I tillegg skal strategien gi veiledning for utarbeidelsen av revisjonsplanen.

Planleggingen skal omfatte alle oppdrag, enheter og områder, og bidra til at risikoområder blir avdekket så tidlig som mulig og viet nødvendig oppmerksomhet slik at det utføres effektive og rasjonelle revisjonshandlinger i tilstrekkelig omfang. Videre skal planleggingen bidra til å sikre de nødvendige ressurser og en god oppgavefordeling.

2 Kommunens virksomhet

Kommunen er forvalter av fellesskapets verdier og driften er regelstyrt og sterkt regulert. Kommunen har plikt å følge kommuneloven med tilhørende forskrifter, bokføringsloven samt skatte- og avgiftslovgivning. I tillegg kommer særlover som eksempelvis lov om offentlige anskaffelser, offentlighetsloven, forvaltningsloven og personvernloven.

Østre Viken kommunerevisjon² har revidert kommunens regnskap over lang tid, og har opparbeidet seg god kunnskap om oppdraget.

Driften styres av budsjett som fastsettes av kommunestyret. Den økonomiske rammen fastsettes hovedsakelig av staten gjennom skattevedtak og rammetilskudd. Lønn utgjør hoveddelen av utgiftene og påvirkes av lønnsoppgjør og stadig økende pensjonsutgifter.

Administrativ rapportering til politisk nivå skjer per tertial til utvalg og kommunestyret.

¹ Planlegging av revisjon av et regnskap

² Sammenslåing av selskapene Indre Østfold kommunerevisjon IKS og Østfold kommunerevisjon IKS fra januar 2020.

3 Karakteristiske trekk ved oppdraget

Per 01.01.2022 er Skiptvet kommunes organisasjonsplan slik:

Skiptvet kommune er organisert i to staber Økonomi (ledet av økonomisjef Bente Veslum) og Personal (Ledet av personalsjef Karin Bogen) som hver rapporterer til Rådmannen og fire virksomheter, med rådmann som øverste leder.

Skiptvet kommunes økonomiavdelingen er liten og vil være sårbar ved fravær. Revisjonens erfaringer er at kommunen har få skriftlige rutiner. Revisjonen vil ha økt fokus på kommunens internkontroll knyttet til økonomi og lønnsområdet det kommende året.

Årsregnskapet omfatter kommunens virksomhet. Kommunen deltar også i interkommunale selskap, og disse utarbeider egne regnskaper som blir revidert særskilt. Lønn utgjør hoveddelen av utgiftene og har de senere år vært svært påvirket av pensjonskostnader og lønnsglidning. Driften styres av budsjett som fastsettes av kommunestyret.

Samle investeringer er det budsjettert med kr 140,2 mill. og låneopptak på 15,2 mill. kr. Dette er en oppfølging av vedtatt økonomiplan 2022-2025.

Skiptvet kommune har inngått vertskommune samarbeid med både Marker og Aremark kommune.

- Siden 2019 har kommunene Skiptvet, Aremark og Marker hatt et felles innkjøpskontor.
- Det er inngått et samarbeid i 2021 med Marker kommune om en rådgiverstilling for landbruk/miljø, hvorav Skiptvet kommune har 60 % av stillingen som ble tiltrådt 1.6.2021.
- Skiptvet Kommunestyre fattet 15.12.2020 et vedtak om å samorganisere NAV Skiptvet og NAV Marker til et felles NAV-kontor - NAV Skiptvet Marker. Vertskommune avtalen ble etablert 1.6.2021. Det overordnede målet med dette samarbeidet er å gi Skiptvet og Marker kommuner og NAV bedre forutsetninger for å kunne gi innbyggerne i begge kommunene bedre arbeids-, velferds- og sosialtjenester.

I følge tall fra statistisk sentralbyrå er det 3 855 innbyggere i kommunen 2.kvartal 2022³.

³ <https://www.ssb.no/kommunefakta/skiptvet>

4 Risikovurdering og vesentlighet

Revisjonsstandard ISA 315⁴ inneholder krav for hvilke handlinger revisor skal utføre for å skaffe seg et grunnlag for å identifisere og anslå risikoer for vesentlig feil informasjon i regnskapet.

4.1 Kommunens økonomiske resultater

Tabellen nedenfor viser utvikling i kommunens økonomi. Tall i minus betyr inntekt/overskudd.

Tekst	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Regnskap 2021	Budsjett år 2022
Driftsinntekter	-332 053 265	-332 434 790	-352 348 572	-319 100 992
Driftsutgifter	326 354 007	326 322 421	346 534 909	319 776 741
Brutto driftsresultat	-5 699 258	-6 112 369	-5 813 663	675 749
Finanstransaksjoner	5 733 741	8 835 507	12 249 707	13 767 000
Netto driftsresultat	-11 859 792	-10 577 364	-10 426 104	1 847 052
Mer-/Mindreforbruk	-12 124 544	0	0	0
Sum investeringer	49 575 571	134 088 181	48 038 867	142 911 000
Netto egenkapital (UB ekskl kapitalkonto)	40 643 241	38 798 706	45 106 749	<i>budsjetteres ikke</i>
Langsiktig gjeld	562 796 791	629 757 199	620 235 753	<i>budsjetteres ikke</i>
hvorav pensj.forpl. utgjør	410 375 421	379 692 741	359 219 987	<i>budsjetteres ikke</i>

Budsjett for 2022 er vedtatt av kommunestyret 14.12.2021 i sak 21/118.

Regnskapstall fra 2021 viser at driftsinntektene er noe høyere enn driftsutgiftene.

Opprinnelig investeringsbudsjett for 2022 er vesentlig høyere enn investeringsnivået i 2021.

4.2 Vurdering av kontrollmiljø og informasjonssystemet

Kommunen skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Dette fremkommer av kommunelovens kapittel 25. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen og skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst en gang i året.

Rutiner og reglementer er lagret på fellesområdet i kommunen. Enkelte ting ligger også på intranettsiden. kommunen jobber med å få kvalitetssystemet på plass.

Det vedtatt nytt økonomireglement 15.02.2022 KS sak 22/011 med tilhørende rutiner.

Økonomireglementet klargjør blant annet kommunens håndtering av årsbudsjett, rap-portering, delegering av budsjettmyndighet, årsrapport og regnskap, investeringer, innkjøpsregler.

Rapportering til politisk nivå skjer hvert tertial og det skal, iht. økonomireglementet, utarbeides en rapport som gir en beskrivelse av den økonomiske utviklingen og av utviklingen i tjenesteproduksjon i forhold til vedtattbudsjett og aktivitetsplaner. Budsjetttrapportene skal inneholde en sammenstilling av budsjett, akkumulert regnskap og prognose for året. Det skal gis kommentar til avvik og rapporten skal, der det er nødvendig, omfatte forslag til endringer i budsjett og tiltak for å korrigere avvik.

⁴ Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser.

Kommunen har et stort spekter med elektroniske informasjonssystemer og har en egen IT-avdeling. Det brukes i hovedsak kjente og godt innarbeidede systemer på økonomisiden og det ligger en etablert driftsorganisasjon bak IT-systemene.

4.3 Vesentlighet

Regnskapsrevisjonen har som utgangspunkt å forhindre at regnskapet inneholder vesentlige feil. Før gjennomføringen av revisjonen må vi derfor gjøre oss opp en mening om hva som er en vesentlig feil. Vesentlighetsgrensen (ISA 320/ISA 450) vi kommer fram til er blant de faktorer som bestemmer omfanget av revisjonen. Foreligger det feil i regnskapet som har resultateffekt, skal disse vurderes opp mot en slik vesentlighetsgrense. Deretter må det vurderes om regnskapet kan godkjennes.

«En feil er vesentlig dersom brukerne av regnskapet hadde tatt en annen beslutning dersom feilen ikke hadde vært der» (DnR)⁵.

Vesentlighetsgrensen fastsettes med utgangspunkt i ett eller flere referanseverdier i regnskapet som antas å ha betydning for brukerne av regnskapet. I denne forbindelse benytter revisjonen også et profesjonelt skjønn i hvert enkelt tilfelle.

En generell tommelfingerregel er at på oppdrag med lav toleransegrense for feil, settes en lav vesentlighetsgrense, noe som igjen tilsier at mer revisjonsarbeid må gjøres for at regnskapet kan godkjennes. Motsatt, oppdrag der en høyere toleransegrense kan aksepteres, tilsier at omfanget av revisjonsarbeidet kan reduseres.

Vesentlighetsgrense er beregnet på grunnlag av avlagt regnskap 2021 og budsjett 2022.

4.4 Angrepsvinkel

Revisjonen er avhengig av at kommunen selv har en tilfredsstillende intern kontroll for både inntekter og utgifter, eiendeler og gjeld for å kunne avgi en kvalifisert uttalelse om regnskapet. Rutiner kartlegges på hvert område og kontrollene i rutinene skal testes i en treårsperiode. Test av kontroller utføres i henhold til en rotasjonsplan. Vi bruker også revisjonsbevis som er innhentet ved tidligere test av kontroller gjennom såkalt rullering.

I tillegg vil revisor utføre substanskontroller som for eksempel analyser, bilagskontroll og kontroll av finanstransaksjoner. Detaljkontroller gjennomføres gjennom året og ved årsoppgjøret. Avstemmingskontroller foretas i årsoppgjøret på samtlige områder.

Revisjonen har tilgang til kommunens digitale regnskap og øvrig dokumentasjon. Revisjonshandlingene utføres i all hovedsak digitalt med støtte av revisjonsverktøyet Descartes og analyseverktøyet IDEA.

4.5 Områdevurdering

Samtlige revisjonsområder blir gjennomgått på et generelt nivå ifølge etablert metodikk, og angrepsvinkel vil fremkomme i risikooversikten på Descartes.

⁵ Den norske Revisorforening

Lønn

Lønn utgjør ca.65 % (inkl. sosiale utg.) av kommunens utgifter og omfatter en stor mengde transaksjoner. Det er et meget komplisert område med bl.a. bokføring av pensjonsutgifter. Lønnsområdet består av mange transaksjoner og transaksjonene påvirker flere kontosaldoer. Det er klare føringer på lønnstransaksjoner og det utøves i liten grad skjønn. I disse transaksjonene ligger imidlertid skattemessige forhold både for kommunen (arbeidsgiveravgift) og for den enkelte lønnsinntaker (inntektsskatt). Vesentligheten knyttet til disse transaksjonene er lavere enn for andre deler av transaksjonsklassen. Transaksjonene er i stor grad automatisert med relativt få endringer gjennom året – i hvert fall for fast lønn og utgifter i forbindelse med dette (arb.avg, osv) som utgjør det vesentligste av lønnsutgifter.

Innkjøp

Kommunens regnskap inneholder mange transaksjoner som gjelder innkjøp av varer og tjenester. Elektronisk fakturahåndtering (skanning) bidrar til en kontrollerbar behandling i forhold til godkjenning (tilhørighet), fullstendighet, periodisering og riktig beløp. Området omfattes også av tilskudd til private barnehager.

Driftsmidler

Anskaffelser ved investeringer skal håndteres ifølge samme bestemmelser som øvrige innkjøp (se ovenfor) samt lov om offentlige anskaffelser. Regnskapsføring i investeringsregnskapet avgrenses mot driftsregnskapet etter særskilte bestemmelser⁶.

Finans

Kommunen har et vedtatt finansreglement med tilhørende administrativ rutine. Låneopptak er styrt av budsjettvedtak og gjeldende finansreglement. Det rapporteres til politisk nivå sammen med tertialrapportering. Startlånordningen (utlån) håndteres i eget undersystem til Visma og avstemmes jevnlig av kommunen.

Overføringer

Kommunens hovedinntekt kommer fra skatt og rammetilskudd, men dette er forutsigbare inntekter og kan følges opp ved analyse. Eiendomsskatt er en overføringsinntekt som utfaktureres sammen med kommunale gebyrer. En stor del av overføringsutgiftene er økonomisk sosialhjelp (bidrag og lån).

Salg

Det aller meste av salgsinntektene håndteres gjennom fakturasystemet, og det er viktig at kommunen har en etablert internkontroll som bekrefter fullstendighet i inntektene. I tillegg finnes et antall mindre kontantsalgskasser i kommunen. Omsetningen derfra er ubetydelig i et vesentlighets-perspektiv, men må vurderes i et mislighetsperspektiv.

Salgsområdet inneholder relativt mange og forskjellige inntekter som krever ulik behandling. De største salgsinntektene kommer fra kommunale avgifter, eiendomsskatt, SFO, barnehage, leieinntekter og egenandel for helse og omsorgstjenester. Salgsområdet omfatter også selvkost og kommunen håndterer dette ved å bruke et digitalt system (Envidan Momentum).

Likvid

Området er regulert av formelle disposisjonsmyndigheter i gjeldende bankavtale og håndteringen skal preges av arbeidsdeling. Remittering av leverandørfakturaer utføres av kommunen flere ganger i uken

⁶ Standard KRS nr 4 fastsatt av forening for god kommunal regnskapsskikk.

og håndteres med systemstyrt arbeidsdeling. Det knytter seg alltid en viss grad av mislighetsrisiko til underslag av likvider, jfr. som nevnt ovenfor om kontantsalgskasser.

Merverdiavgift

Området inkluderer både ordinær merverdiavgift ved kommunens salg og innkjøp av varer og tjenester i henhold til merverdiavgiftsloven, samt kommunens kompensasjon av inngående merverdiavgift i henhold til egen lov og forskrift. Lov- og forskriftsverk rundt dette er komplekst men våre fakturakontroller har vist at kommunen gjør få feil.

Det foreligger allikevel en risiko for vesentlige feil ved spesielle temaer som utleie til andre, bruksendringer og utbyggingsavtaler. Kommunen har etablert en internkontroll i form av en sjekkliste der det signeres for gjennomgang av fokustemaer ved hver termin for innlevering av kompensasjonskrav. Sjekklisten omfatter også skillet mellom ordinær mva og mva-kompensasjon.

Områdeovergripende

Kommunens rapportering til politisk miljø, budsjett, budsjettendringer, sentral håndtering av IKT samt selve regnskapsavslutningen er noen av det som revisjonen kontrollerer under områdeovergripende. Tidligere tester viser at kommunen har etablert og fungerende internkontroll på avviksrapportering, budsjettendringer og tilgangskontroller innenfor IKT. Regnskapsavslutningen preges av spesielle føringer med vesentlige beløp, men erfaringen viser at det er få feil og påpekte feil korrigeres.

Skatt

Fra 1.januar 2014 er det innført skatteplikt for kommuner på inntekter knyttet til kommunens avfallshåndteringstjenester som utføres i et marked (for andre kommuner og/eller næringsavfall). Dette medfører at tjenesten må regnskapsmessig skilles ut og rapporteres på særskilt.

Kommunen kjøper tjenester av Indre Østfold Renovasjon IKS og håndterer ikke næringsavfall selv.

5 Fokusområder

- utbetaling av lønn
- Fullstendighet av salgsinntekter
- Budsjettendringer
- Merverdiavgift
- Opptak av lån
- Selvkost
- Refusjoner

6 Gjennomføring og ressurser

Revisjonsperioden strekker seg fra mai til april året etterpå. Nedenstående tabell viser fasene i revisjonsprosessen.

Regnskapsrevisjon 2022												
	mai	juni	juli	aug	sep	okt	nov	des	jan	feb	mar	apr
1. Planlegging												
2. Kartlegging, testing av kontroller												
3. Substanshandlinger												
4. Årsoppgjørrevisjon												
5. Attestasjoner												

Revisjonsteamet består av:

- Inger Marie Karlsen-Moum, oppdragsansvarlig revisor
- Mahnaz Esmaeili, revisor

Østre Viken Kommunerevisjon IKS
Rolvøy 07.09.2022

Inger Marie Karlsen-Moum (sign.)
Oppdragsansvarlig revisor

Mahnaz Esmaeili (sign.)
revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/129
Dokumentnr.: 76
Løpenr.: 249611/2022
Klassering: 3015-192
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/38

Forslag til budsjett for kontrollarbeidet 2023

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Budsjett for kontrollarbeidet for 2023 med en kostnadsramme på kr. 1 202 300.-, vedtas
2. Budsjett for kontrollarbeidet for 2023 oversendes ordfører for videre politisk behandling etter § 2 i "Forskrift om kontrollutvalg og revisjon"

Fredrikstad, 16.09.2022

Vedlegg

1. Forslag til budsjettoppsett for kontrollarbeidet for 2023 for Skiptvet kommune.
2. Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF- tilskudd 2023
3. Østre Viken Kommunerevisjon IKS: Budsjett for Skiptvet kommune - 2023, datert 08.09.2022
4. Østre Viken Kommunerevisjon IKS: Budsjett for Østre Viken Kommunerevisjon IKS – 2023, datert 12.07.2022

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon - FOR-2019-06-17-904
- Forskrift 17.09.2020 nr. 1 om folkevalgtes økonomiske godtgjøring og velferdsgoder i Skiptvet kommune

Saksopplysninger

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret. I kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme skal kontrollutvalgets egen drift og kjøp av sekretariats- og revisjonstjenester innarbeides.

Vurdering

Kontrollutvalgets godtgjørelser og driftsutgifter

Til kontrollutvalgets egen drift er det innarbeidet godtgjørelse til leder og møtegodtgjørelse til øvrige medlemmer i tråd med reglement for godtgjørelse til folkevalgte for Skiptvet kommune.

Budsjettforslaget til kontrollutvalgets egen drift bygger på en normal møteaktivitet på fem møter i 2023. I forslaget er det foreslått følgende:

Kr.	40 000,-	til kurs/opplæring, (beregnet et kurs pr. medlem a ca. 8.000,-)
Kr.	2 000,-	til servering i forbindelse med avholdelse av utvalgets møter
Kr.	5 000,-	til skyss og kostgodtgjørelse

Budsjettforslaget for kontrollutvalget 2023 utgjør samlet kr.102 700.-, som er en økning på 2,5 % sammenlignet med 2022 (se vedlegg 1).

Østfold kontrollutvalgssekretariat

I henhold til samarbeidsavtalen som er vedtatt i samtlige eierkommuner, skal representantskapet behandle og vedta budsjett og økonomiplan for oppgavefellesskapet. Representantskapet har i møte den 2. september 2022 vedtatt budsjettet for 2023. I henhold til budsjettvedtaket og selskapets vedtekter (fordelingsnøkkel) vil Skiptvet kommune sin andel utgjøre kr. 310 600.- for 2023. Sekretariatets budsjett medfører en kostnadsøkning på 4,2 % sammenlignet med budsjett for 2022 (se vedlegg 2).

Østre Viken Kommunerevisjon IKS

For interkommunale selskaper (IKS) som Østre Viken kommunerevisjon er organisert som, er det selskapets representantskap som endelig vedtar budsjettet (jf. lov om interkommunale selskaper § 18).

Styret og representantskapet i Østre Viken kommunerevisjon IKS har avholdt sine budsjettmøter i august 2022. For budsjettåret 2023 er Skiptvet kommunes andel beregnet og vedtatt til kr. 789 000.-. Budsjettandelen medfører en økning på 1,8 % i honorarsatsene fra 2022 til 2023.

Sekretariatet viser for øvrig til revisjonens kommentarer til budsjettforutsetningene i vedlegg 3 og 4.

Samlet ramme til budsjettforslaget for kontrollarbeidet 2023

Kontrollutvalget	Kr.	102 700,-
Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF	Kr.	310 600,-
Østre Viken kommunerevisjon IKS	Kr.	789 000,-
Samlet sum:		Kr. 1 202 300,-

Samlet ramme til budsjettforslaget for kontrollarbeidet 2023 innebærer en økning på 2,5 % i forhold til budsjettet for 2022.

Sekretariatet anbefaler derfor at kontrollutvalget godkjenner forslaget til budsjett for kontrollarbeid for 2023. Budsjettforslaget oversendes ordfører for videre politisk behandling etter § 2 i «Forskrift om kontrollutvalg og revisjon».

					Vedlegg 1		
Skiptvet kommune							
Budsjett for kontrollarbeidet 2023							
Kontrollutvalget	Forslag 2023	Budsjett 2022	Endring i %	Budsjett 2021 *	Merknader		
Godtgjørelse leder	kr 23 700	kr 23 000		kr 22 000,00	2,5% av ordførers godtgjøring i 100% stilling		
Møtegodtgjørelse medlemmer	kr 20 000	kr 19 000		kr 18 500,00	0,085% av ordførers godtgjøring i 100% stilling		
Telefongodtgjørelse							
Tapt Arbeidsfortjeneste	kr 5 000	kr 5 000		kr 5 000,00			
Arbeidsgiveravgift	kr 7 000	kr 6 700		kr 6 500,00	14,1% av godtgjørelsen		
<i>Sum lønn</i>	kr 55 700	kr 53 700		kr 52 000,00			
Representasjon/servering	kr 2 000	kr 1 500		kr 1 000,00			
Kurs/opplæring og kontorutg.	kr 40 000	kr 40 000		kr 40 000,00			
Skyss og kostgodtgjørelse	kr 5 000	kr 5 000		kr 5 000,00			
Abonnement (IØKUS avvikling)							
<i>Sum driftsutgifter</i>	kr 47 000	kr 46 500		kr 46 000,00			
Samlet sum Kontrollutvalget	kr 102 700	kr 100 200	2,5	kr 98 000,00	Kontrollutvalgets egen drift		
Kjøp av sekretariattjenester (ØKUS)	kr 310 600	kr 298 120	4,2	kr 290 000,00	Kommunens andel av ØKUS samlede budsjett		
Kjøp av revisjonstjenester (ØVKR)	kr 789 000	kr 775 000	1,8	kr 679 800,00	kommunens andel av ØVKR samlede budsjett		
Sum for hele kontroll- og tilsyn	kr 1 202 300	kr 1 173 320	2,5	kr 1 067 800,00	Inkluderer KU, ØVKR og ØKUS		
* Budsjettall er benyttet i stedet for kommunens regnskapstall for 2021, da funksjon/ansvar 10020 Kontrollutvalg og revisjon ikke gir et dekkende bilde av faktiske kostnader knyttet til art.							

Fra budsjett ØKUS KOF 2023 Tilskudd fra eiere

Vedtatt i representantskapets møte den 02.09.2022, sak 11/22

				økning 2023		
	Tilskudd fra eiere	2 021	2 022	4,2 %	2 023	avrunnet hele
1850	Fredrikstad kommune	kr 530 000,00	kr 544 840,00	kr 22 883,28	kr 567 723	567700
1850	Sarpsborg kommune	kr 430 000,00	kr 442 040,00	kr 18 565,68	kr 460 606	460600
1850	Moss kommune	kr 495 000,00	kr 508 860,00	kr 21 372,12	kr 530 232	530200
1850	Indre Østfold kommune	kr 495 000,00	kr 508 860,00	kr 21 372,12	kr 530 232	530200
1850	Råde kommune	kr 290 000,00	kr 298 120,00	kr 12 521,04	kr 310 641	310600
1850	Hvaler kommune	kr 290 000,00	kr 298 120,00	kr 12 521,04	kr 310 641	310600
1850	Halden kommune	kr 330 500,00	kr 339 754,00	kr 14 269,67	kr 354 024	354000
1850	Rakkestad kommune	kr 290 000,00	kr 298 120,00	kr 12 521,04	kr 310 641	310600
1850	Våler kommune	kr 290 000,00	kr 298 120,00	kr 12 521,04	kr 310 641	310600
1850	Skiptvet kommune	kr 290 000,00	kr 298 120,00	kr 12 521,04	kr 310 641	310600
1850	Marker kommune	kr 270 000,00	kr 277 560,00	kr 11 657,52	kr 289 218	289300
		kr 4 000 500,00	kr 4 112 514,00	kr 172 725,59	kr 4 285 239,59	kr 4 285 000,00

Budsjett 2023

Skiptvet kommune

- *Basert på vedlagt budsjett for selskapet*
 - *Vedtatt i Øvkrs styre, 16.08.2022*
 - *Vedtatt i Øvkrs representantskap,
25.08.2022*

08.09.2022

BUDSJETT 2023 – SKIPTVET KOMMUNE

Administrasjonen har utarbeidet forslag til budsjett for Østre Viken kommunerevisjon IKS (Øvkr). Budsjettet ble behandlet i styremøte 16.08.2022 og vedtatt i representantskapet 25.08.2022, Sak 11/22- Budsjett 2023 og handlingsplan 2023-2026.

Vedtak:

Drifts- og investeringsbudsjett for 2023, samt økonomiplan for årene 2023 -2026, vedtas.

Etter selskapsavtalen skal Øvkr utføre eierkommunenes lovpålagte revisjonsoppgaver. Selskapsavtalens punkt 2 har følgende bestemmelse:

«Deltakerkommuner betaler sin andel av pensjonspremien det enkelte år. Andelen beregnes etter folketall. For øvrig fakturerer selskapet for leverte tjenester til den enkelte kommune ut fra reelt medgåtte ressurser på det enkelte oppdrag».

I budsjettet er pensjonskostnader inkludert i timeprisen, men ved fakturering vil de enkelte kommunenes pensjonskostnader synliggjøres. Budsjettet pensjonskostnad for Skiptvet kommune, fordelt på grunnlag av eierandel (1,30%), er kr 31 788.

Grunnleggende forutsetninger for budsjetteringen er:

- Revisjonen skal ha nødvendig størrelse, og faglig kompetanse, til å dekke eiernes normale behov for revisjonstjenester.
- Kompetansen skal vedlikeholdes i samsvar med lov og avtaler, og spesialiseres i forhold til de særlige krav som stilles til kommunal sektor.
- Virksomheten skal drives sparsommelig og til selvkost.

Budsjettet for 2023 viser en samlet overføring fra deltakerkommunene på kr 20 783 700. Det er en liten økning fra budsjett 2022. Det er også budsjettet med andre inntekter på kr 1 502 250 som skal faktureres særskilt, og inngår i «Salgsinntekter» i budsjettskjemaet (samlet budsjett vedtatt av styre og representantskapet).

Økningen i overføringer fra deltakerkommunene har grunnlag i:

- liten økning av forvaltningstimer i de fleste kommuner grunnet bestilling av oppfølgingsrapporter og eierskapskontroller.

Det er budsjettet med bruk av fond med kr 603 306.

Kommunens andel av samlet overføring fra kommuner:

Skiptvet kommune	B 2023	B 2022	B 2021	B 2020
Samlet overføring fra kommunen for regnskap og forvaltningsrevisjon	789 000	755 000	679 800	697 713
<u>Regnskapsrevisjon inkluderer:</u>				
kommuneregnskap, attestasjoner				
fellesråd, menigheter, legater m.m				
henvendelser, etterlevelserevisjon				

Skiptvet kommune -oversikt timer forvaltning	Antall
Forvaltningsrevisjoner	310
Eierskapskontroll	70
Oppfølgingsrapporter	60
Administrasjon	30
Sum timer	470

Planlagt timeforbruk:

- For forvaltningsrevisjon er det planlagt en liten økning i timeforbruk i forhold til tidligere år.
- For regnskapsrevisjon vurderes timeforbruket årlig og er tilpasset kommunens behov og en betryggende revisjon.

Dersom Øvkr får andre inntekter i løpet av året, uten å måtte øke bemanningen, vil inntekten fremkomme som et positivt resultat ved årets slutt. Representantskapet (ordførere) vedtar hvordan årets resultat skal disponeres.

Budsjett 2023

Økonomiplan 2023-2026

Rolvsøy
12.07.2022

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	BUDSJETTPROSESSEN	3
2	BUDSJETTFORUTSETNINGER.....	3
3	BUDSJETTSKJEMA	4
4	ØKONOMIPLAN 2023-2026	6

1 BUDSJETTPROESSEN

Kontrollutvalgets budsjett

Iht §2 i Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll i kommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjettet etter kommuneloven § 14-3 tredje ledd til kommunestyret. Østfold kontrollutvalgssekretariat utarbeider forslag til budsjett for kontrollutvalgene som inkluderer revisjonens, sekretariatets og kontrollutvalgets kostnader. Disse blir behandlet i de respektive kontrollutvalgene i første møte over sommeren.

Østre Viken kommunerevisjon (Øvkr) budsjett

Iht Lov om interkommunale selskaper §18 er det representantskapet som vedtar selskapets budsjett, etter innstilling fra styret. Det samsvarer med §2 i Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper. Årsbudsjettet skal gi et realistisk bilde av virksomheten.

Budsjettet er innarbeidet i obligatorisk budsjettskjema for hhv. drift- og investering og viser samlet overføring fra eierkommunene samt andre inntekter.

Budsjetteringsmodellen

Selskapsavtalen, har i pkt. 2, en bestemmelse om at «Deltakerkommuner betaler sin andel av pensjonspremien det enkelte år. Andelen beregnes etter folketall. For øvrig fakturerer selskapet for leverte tjenester til den enkelte kommune ut fra reelt medgåtte ressurser på det enkelte oppdrag. Selskapet skal operere med en timesats som gjør at selskapet over tid ikke er egnet til å gå med overskudd (selvkostprinsipp)». Dette er ivare tatt i budsjettet.

I budsjett for de enkelte kommuner vil timer til forvaltningsrevisjon samt eierskapskontroll synliggjøres slik at omfanget blir tydelig. Behovet for spesifikasjon av timeforbruket har sammenheng med fokuset på utgiftsnivået på de samlede revisjonstjenestene.

Planlagte timer for regnskap- og forvaltningsrevisjon fastsettes som tidligere år ut fra revisors skjønn for å sikre betryggende revisjon. Det er i budsjettet tatt hensyn til ytterligere reduksjon av kjøp av varer og tjenester, generell effektivisering av selskapets drift samt økte utgifter som følge av endringer i kommuneloven som krever flere revisjonshandlinger. Videreutvikling av selskapet og økende pensjonsutgifter er hensyntatt i personalbudsjettet (lønnsutgifter).

2 BUDSJETTFORUTSETNINGER

Selvkost

Øvkr driftes etter selvkostprinsippet. Det betyr at utgifter, i samsvar med budsjett, skal dekkes inn av deltakerkommunene. Det er to hovedposter på utgiftssiden: Lønn og sosiale utgifter (87%) og kjøp av varer og tjenester (13%).

Øvkr har ikke som formål å gå med overskudd. Dersom Øvkr i løpet av året har ledige ressurser og får mulighet til å påta seg tilleggsoppdrag kan det gi et positivt regnskapsmessig resultat. Det er representantskapet som ved godkjenning av årsregnskapet disponerer eventuelle ekstra inntekter.

Normal drift

Forutsetningen for budsjettet er normal drift. Øvkr har en detaljert oppfølging av påløpte timer. Tilleggsoppgaver utover ordinære revisjonshandlinger som kommunen har bestilt eller er varslet om, kan bli tilleggsfakturert hvis det går ut over planlagt timebudsjett.

Revisjonsfaglig

Ledelse og medarbeidere arbeider kontinuerlig med forbedringer og videreutvikling av tjenestespekteret, både for forvaltnings- og regnskapsrevisjon, og i egen administrasjon. Medarbeiderne i Øvkr har alle relevant høyere utdanning, gjennomfører årlig lovpålagt faglig etterutdanning og har bred revisjonserfaring. Kompetansen i fagavdelingene utfyller hverandre og samarbeidet på tvers av avdelingene vil ytterligere heve kvaliteten på de samlede tjenestene.

Øvkr er medlem i NKRF -kontroll og revisjon i kommunene.

NKRF er en faglig interesseorganisasjon og et kompetanseorgan for revisjon og kontroll av kommunal/offentlig virksomhet.

NKRF har fokus på utvikling av revisjon og kontroll ved kommunal/offentlig sektor.

Øvkr deltar i NKRF fagkomiteer. NKRF har på vegne av medlemmene også et arbeid gående med digitalisering av revisjonstjenestene.

Budsjett for 2023 gjenspeiler selskapets satsing på videreutvikling av kompetanse samt opprettholdelse av en effektiv revisjon.

Sikre et stabilt fagmiljø

For deltakerkommunene sikrer forannevnte en betryggende revisjon, gjennom et interkommunalt revisjonsselskap, som har revisjon av kommuner som sitt spesialfelt. At deltakerkommunene opprettholder Øvkr som førstevalget for revisjonstjenestene er en sterk bidragsyter til et trygt og forutsigbart arbeidsmiljø - noe alle ansatte verdsetter høyt.

3 BUDSJETTSKJEMA

BUDSJETT 2023 - DRIFT

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Budsjett 2021
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	1 502 250	1 384 750	1 345 750
Refusjoner	821 600	420 000	380 000
Refusjoner, stat mva kompensasjon	650 000	530 000	501 000
Overføringer fra kommuner	20 783 700	19 910 000	20 024 550
Andre driftsinntekter			
<i>Sum driftsinntekter</i>	23 757 550	22 244 750	22 251 300
Driftsutgifter			
Lønn inkl. sosiale utgifter	20 643 856	19 263 291	19 555 829
Kjøp av varer og tjenester	3 022 000	3 113 000	3 056 360
Overføringer			
Kalkulatoriske avskrivninger			
Andre driftsutgifter, mva kompensasjon	650 000	530 000	501 000
<i>Sum driftsutgifter</i>	24 315 856	22 906 291	23 113 189

<i>Driftsresultat</i>	- 558 306	-661 541	-861 889
Finansposter			
Renteinntekter	75 000	75 000	35 000
Renteutgifter			
Avdrag på lån			
Mottatte avdrag på lån			
<i>Netto finansinntekter/- utgifter</i>	75 000	75 000	35 000
Motpost kalkulatoriske avskrivninger			
<i>Ordinært resultat</i>	- 483 306	-586 541	-826 889
Interne finansieringstransaksjoner			
Avsatt til dekning fra tidligere år (undersk)			
Avsatt til disposisjonsfond			
Avsatt til bundne driftsfond			
Bruk av udisponert fra tidl. år (overskudd)			
Bruk av disposisjonsfond	603 306	736 541	936 889
Bruk av bundne driftsfond			
Overført til investeringsregnskapet	120 000	150 000	110 000
<i>Sum avsetninger</i>	- 483 306	-586 541	-826 889

Regnskapsmessig resultat

BUDSJETT 2023 - INVESTERING	Budsjett 2023	Budsjett 2022
Investeringer		
Investeringer i varige driftsmidler		
Utlån		
Kjøp av aksjer og andeler	120 000	150 000
<i>Sum investeringer</i>	120 000	150 000
Finansiering		
Bruk av lån		
Salg av fast eiendom		
Tilskudd og refusjon vedr. investeringer		
Kompensasjon for merverdiavgift		
Mottatte avdrag på utlån		
Salg av aksjer og andeler		
Bidrag fra årets driftsbudsjett	120 000	150 000
Netto avsetninger		
<i>Sum finansiering</i>	120 000	150 000

4 ØKONOMIPLAN 2023-2026

Forutsetningen for planen er at Øvkr leverer revisjon til alle deltakerkommunene som i dag, og at overføringsinntekter fra enkelte eierkommuner blir redusert. Dette gjøres ved at selskapet skal effektivisere driften ved utvikling av revisjonsmetodikken, samt reduksjon av driftsutgifter.

Det er imidlertid en liten økning på kommuner hvor det historisk sett har vært noe urealistisk budsjettering på forvaltningsrevisjoner.

Driftsresultat	Budsjett 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Overføring fra eierkommuner	20 783 700	20 500 000	20 350 000	20 300 000
Andre inntekter	2 973 850	2 950 000	3 100 000	3 100 000
<i>Sum inntekter</i>	<i>23 757 550</i>	<i>23 450 000</i>	<i>23 450 000</i>	<i>23 400 000</i>
Lønn og sosiale utgifter	20 643 856	20 300 000	20 350 000	20 350 000
<i>Kjøp av varer og tjenester</i>	<i>3 022 000</i>	<i>2 900 000</i>	<i>2 850 000</i>	<i>2 750 000</i>
Andre driftsutgifter	650 000	550 000	520 000	510 000
<i>Sum driftsutgifter</i>	<i>24 315 856</i>	<i>23 750 000</i>	<i>23 720 000</i>	<i>23 610 000</i>
Driftsresultat	-558 306	-300 000	-270 000	-210 000
Finansposter	75 000	95 000	100 000	100 000
Ordinært resultat	-483 306	-205 000	-170 000	-110 000
Interne finansieringstransaksjoner	483 306	205 000	170 000	110 000
Regnskapsmessig resultat	0	0	0	0

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/128
Dokumentnr.: 56
Løpenr.: 247348/2022
Klassering: 3015-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/39

Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Fredrikstad, 16.09.2022

Vedlegg

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 16.06.2022
2. FKT – Veileder – Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget, 2022
3. Rutiner for forhåndskonferanser, mottatt 21.06.2022
4. Saksprotokoll kommunestyrets møte den 21.06.2022, sak 22/056, Regnskap 2021 – Godkjenning
5. Saksprotokoll kommunestyrets møte den 21.06.2022, sak 22/057, Kontrollutvalgets uttalelse til Skiptvet kommunes årsregnskap for 2021
6. Saksprotokoll kommunestyrets møte den 21.06.2022, sak 22/058, Årsmelding

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Vedlegg 1: Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 16.06.2022 ligger vedlagt, til orientering.

Vedlegg 2: Forum for kontroll og tilsyn har laget en veileder for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget. Veilederen er ment å være et supplement til Kontrollutvalgsboka. Ligger vedlagt til orientering.

Vedlegg 3: Kontrollutvalget ønsket i sak 22/26, 16.06.2022, å få oversendt rutiner for forhåndskonferanser. Ligger vedlagt, til orientering

Vedlegg 4-6: Saksprotokoller fra kommunestyrets møte 21.06, sak 22/056, Regnskap 2021 – Godkjenning, sak 22/057, Kontrollutvalgets uttalelse til Skiptvet kommunes årsregnskap for 2021 og sak 22/058, Årsmelding ligger vedlagt. Sekretariatet gjør oppmerksom på at Kommunens regnskap, sak 22/056, er behandlet før Kontrollutvalgets uttalelse, sak 22/57.

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak (jf. Kommunelov., § 14-3 og Forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3). Kontrollutvalgets uttalelse ligger heller ikke ved saken under formannskapets behandling. Sekretariatet har informert ordfører og rådmann om dette. Til orientering

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering.

Møteprotokoll

Kontrollutvalget Skiptvet

Møtedato: 16.06.2022,
Tidspunkt: fra kl. 08:30 til kl. 10:00
Møtested: Skiptvet kommune, møterom Lund
Fra – til saksnr.: 22/24 – 22/32

Frammøteliste

Medlemmer	Møtt	Varamedlemmer innkalt/møtt
Herman Foss, leder	X	
Pål E. Simensen, nestleder	X	
Trine Strand Ludvigsen	Meldt forfall	Jorunn Lilleng møtt
Øistein Svae	Ikke møtt	
Ann Anthony	X	

Antall stemmeberettigede fremmøtte 4 av 5.

Møtende fra Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF: Daglig leder Anita Dahl Aannerød og rådgiver Caroline Klæboe Roos

Møtende fra Østre Viken kommunerevisjon IKS: Seksjonsleder regskapsrevisjon Liv Irene Hauge og forvaltningsrevisor Bjørnar Bakker Eriksen

Møtende fra administrasjonen: Rådmann Per Egil Pedersen

Ordfører var til stede i møtet.

.....
Herman Foss, leder

.....
Ann Anthony

Merknader

Saksliste

Saksnr.	Innhold
---------	---------

PS 22/24	Godkjenning av innkalling og saksliste
PS 22/25	Valg av representant til å signere protokoll
PS 22/26	Utsatt sak (22/17) - Informasjonssak - Hvordan kommunen håndterer og dokumenterer forhåndskonferanser i henhold til plan- og bygningsloven
PS 22/27	Oppsummering av regnskapsrevisjon 2021
PS 22/28	Oppfølgingsrapport "Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp - Skiptvet kommune
PS 22/29	Prosjektplan "Skole - kvalitet i undervisningen"
PS 22/30	Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner fra august 2022 til juli 2024
PS 22/31	Referater og meldinger
PS 22/32	Eventuelt

PS 22/24 Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 16.06.2022:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

PS 22/25 Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

Leder foreslo Ann Anthony til å signere protokoll.

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 16.06.2022:

1. Til å signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges Ann Anthony

PS 22/26 Utsatt sak (22/17) - Informasjonssak - Hvordan kommunen håndterer og dokumenterer forhåndskonferanser i henhold til plan- og bygningsloven

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar informasjonssaken til orientering

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

Sekretariatet informerte om saken.

Rådmann orienterte om saken. Det finnes rutiner for forhåndskonferanser. Kontrollutvalget ba rådmann om å få disse oversendt.

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 16.06.2022:

1. Kontrollutvalget tar informasjonssaken til orientering

PS 22/27 Oppsummering av regnskapsrevisjon 2021

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Revisors oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2021, tas til orientering

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

Sekretariatet orienterte om kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen.

Revisjonen redegjorde for utført regnskapsrevisjon 2021

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 16.06.2022:

1. Revisors oppsummering av utført regnskapsrevisjon for regnskapsåret 2021, tas til orientering

PS 22/28 Oppfølgingsrapport "Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp - Skiptvet kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp», samt rådmannens redegjørelse til etterretning. Kontrollutvalget ser med bekymring på at kommunestyrets vedtak ikke er fulgt opp av administrasjonen.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:
 1. Kommunestyret tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp», til etterretning.
 2. Kommunestyret forventer at deres vedtak i saken blir fulgt opp. Rådmann skal gi skriftlig redegjørelse om at så er gjort til kontrollutvalgets møte 24. november 2022.

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

Sekretariatet orienterte om saken.

Kontrollutvalget hadde enkelte kommentarer og spørsmål. Kontrollutvalget ønsket at andre setning i vedtakets punkt 1 skal formuleres som følger: «Kontrollutvalget ser alvorlig på at kommunestyrets vedtak ikke er fulgt opp av administrasjonen.»

Vedtak enstemmig som innstilt med endring som beskrevet over..

Kontrollutvalget Skiptvets innstilling og vedtak 16.06.2022:

1. Kontrollutvalget tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp», samt rådmannens redegjørelse til etterretning. Kontrollutvalget ser alvorlig på at kommunestyrets vedtak ikke er fulgt opp av administrasjonen.
2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:
 1. Kommunestyret tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Boligsosiale tjenester og økonomisk sosialhjelp», til etterretning.
 2. Kommunestyret forventer at deres vedtak i saken blir fulgt opp. Rådmann skal gi skriftlig redegjørelse om at så er gjort til kontrollutvalgets møte 24. november 2022.

PS 22/29 Prosjektplan "Skole - kvalitet i undervisningen"**Sekretariatets innstilling**

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Prosjektplan «Skole – kvalitet i undervisningen» godkjennes.

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

Revisjonen redegjorde for prosjektplanen.

Kontrollutvalget kom med innspill i forhold til sykefravær blant personalet, lærertetthet og kompetanse, som de ba revisjonen se nærmere på.

Vedtak enstemmig som innstilt.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 16.06.2022:

1. Prosjektplan «Skole – kvalitet i undervisningen» godkjennes.

PS 22/30 Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner fra august 2022 til juli 2024

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget vedtar «Avtale om levering av forvaltningsrevisjoner for kontrollutvalget i Skiptvet kommune august 2022 til juli 2024», med de føringer som fremkom i møtet.
2. Dersom det senere skal gjøres endringer i avtalen settes denne opp som egen sak i møte i kontrollutvalget.

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

Sekretariatet redegjorde for avtalen.

Kontrollutvalget drøftet avtalen og ser på muligheten for en annen tittel på dokumentet og ønsker et arbeidsmøte i forhold til innholdet i prosjektene. Saken utsettes til neste møte.

Kontrollutvalgsleder skal ha en dialog med sekretariatet i forkant av neste møte for å se på utforming av dokumentet.

Vedtak enstemmig om at saken utsettes.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 16.06.2022:

1. Saken utsettes til neste møte i kontrollutvalget

PS 22/31 Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Kontrollutvalget Skiptvets behandling 16.06.2022:

I forhold til vedlegg 2 «Rapport - Indre Østfold Renovasjon IKS og Retura Østfold AS, Eierskapskontroll for Indre Østfold kommune» opplyste ordfører at revisjonens anbefaling punkt b er fulgt opp.

Vedtak enstemmig som innstilling.

Kontrollutvalget Skiptvets vedtak 16.06.2022:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

PS 22/32 Eventuelt

- Sekretariatets leder orienterte utvalget om sin nye kjæreste. Dette grunnet at vedkommende er ansatt i ØVKR IKS.
- Kontrollutvalget ønsker en informasjon om organiseringen av den kommunale NAV-tjenesten fra rådmann og leder av NAV i sitt neste møte.

Forum for
kontroll og tilsyn

.....

VEILEDER

Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget

© Forum for kontroll og tilsyn 2022

Innhold

Oppsummering av anbefalinger.....	3
1. Innledning	4
2. Kontrollutvalgets mandat og avklaring av roller	6
2.1 Kontrollutvalgets mandat og forholdet til kommunestyret.....	6
2.2 Rolleavklaringer.....	6
3. God forvaltningsskikk	7
3.1 God forvaltningsskikk.....	7
3.2 Skriftlige henvendelser	7
3.3 Muntlige henvendelser.....	8
3.4 Tilbakemelding til avsender – sekretariatets veiledningsplikt	9
4. Sekretariatets behandling av henvendelser	11
4.1 Ulik praksis	11
4.2 Forslag til fremgangsmåte	11
5. Kontrollutvalgets vurdering av henvendelser.....	12
5.1 «Trafikklysmodellen».....	12
5.2 Henvendelser som faller utenfor kontrollutvalgets mandat	12
6. Kontrollutvalgets oppfølging av henvendelser	14
6.1 Ressurser	14
6.2 Valg av kontrollhandlinger.....	14
7. Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid	15
7.1 Informasjon til innbyggere og andre	15
7.2 Kommunikasjonsstrategi	15
VEDLEGG 1 Eksempel på retningslinjer for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget	16
VEDLEGG 2 Tiltak for god dialog og samhandling med kommunestyret	18
VEDLEGG 3 Hva er et saksdokument?	19
VEDLEGG 4 Om klagerett over kontrollutvalgets vedtak	20

Oppsummering av anbefalinger

Anbefaling 1

Alle skriftlige henvendelser til kontrollutvalget skal journalføres.

Anbefaling 2

Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne behandles av kontrollutvalget.

Anbefaling 3

Den som henvender seg til kontrollutvalget må i tråd med god forvaltningsskikk få en skriftlig tilbakemelding på at henvendelsen er mottatt.

Anbefaling 4

Kontrollutvalget bør utarbeide egne retningslinjer for håndtering av henvendelser. Disse bør inneholde en fremgangsmåte for saksbehandling av henvendelser.

Anbefaling 5

Kontrollutvalget bør bruke «trafikklysmodellen» når kontrollutvalget skal vurdere om innholdet i en henvendelse skal følges opp.

Anbefaling 6

Kontrollutvalget bør unngå å gå videre med saker som uttrykker generell misnøye med et politisk fattet vedtak, dreier seg om en enkeltsak, er under behandling i et annet organ eller har en annen naturlig behandlingsvei.

Anbefaling 7

Kontrollutvalget bør i sitt budsjettframlegg ta høyde for uforutsette kontrollhandlinger.

Anbefaling 8

Kontrollutvalget bør drøfte hvordan utvalget vil synliggjøre sin rolle og mandat, og hvorfor utvalget ønsker å motta henvendelser.

1. Innledning

Henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid med å føre kontroll med den kommunale forvaltningen.

Henvendelser kan være generelle innspill til tema og områder for revisjon eller andre kontrollhandlinger. Slike henvendelser bør sees i sammenheng med kontrollutvalgets planarbeid.

Henvendelser kan også være tips om mer konkrete og mulige kritikkverdige forhold. Denne veilederen gir først og fremst råd om hvordan denne type henvendelser kan håndteres. Henvendelser kan for eksempel komme fra innbyggere, folkevalgte, næringsaktører, ansatte, media, organisasjoner og revisor.

Veilederen er ment å være et supplement til Kontrollutvalgsboka.¹

I en uformell spørreundersøkelse som ble gjennomført blant deltakerne på FKTs fagkonferanse i 2021, svarte 65 prosent ja på spørsmålet om henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid. 55 prosent svarte at henvendelser har ført til at viktige forhold ble avdekket.

Det er få kontrollutvalg og sekretariat som har avtalt faste rutiner for hvordan henvendelser skal mottas og følges opp. På bakgrunn av dette opprettet FKT en arbeidsgruppe i juni 2021. Arbeidsgruppen fikk i oppdrag å utarbeide en veileder for hvordan kontrollutvalget kan håndtere henvendelser.

Arbeidsgruppen har bestått av: Henning Warloe kontrollutvalget i Bergen, Trond Egil Nilsen kontrollutvalget i Måsøy, Solveig Kvamme Sunnmøre kontrollutvalgssekretariat IKS, Ragnhild

Aashaug Kontrollutvalg Fjell IKS, Hilde Rasmussen Nilsen 2. vara til styret og Anne-Karin F Pettersen generalsekretær.

Høsten 2021 gjennomførte arbeidsgruppen en undersøkelse blant FKTs medlemmer om hvordan henvendelser blir håndtert. Underveis i veilederen oppsummerer vi noen fakta og viser eksempler fra undersøkelsen.

Målgruppen for veilederen er primært kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i kontrollutvalgssekretariat.

Det er opp til kontrollutvalget selv å beslutte hvordan henvendelser skal behandles. Formålet med dette dokumentet er derfor å gi råd og anbefalinger.

¹ [Kontrollutvalgsboka](#) 3. utgåve, januar 2022.

Fakta:

Resultater etter Deloitte's uformelle undersøkelse på fagkonferansen juni 2021:

Henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid

- ✓ 65 prosent svarer ja på spørsmålet om henvendelser er en viktig del av kontrollutvalgets arbeid

Henvendelser har ført til at viktige forhold ble avdekket

- ✓ 55 prosent svarte at henvendelser har ført til at viktige forhold ble avdekket

Innbyggerne er den viktigste kilden for henvendelser

- ✓ 40 prosent svarer at innbyggerne er den viktigste kilden for henvendelser
- ✓ Andre kilder er folkevalgte, næringsaktører, ansatte, media og organisasjoner

Området for henvendelser er i stor grad byggesak, plan og eiendom

- ✓ 40 prosent svarer at henvendelsene gjelder byggesak, plan og eiendom
- ✓ Andre tema er økonomi, innkjøp, kontrakt, personalsaker, arbeidsmiljø, saksbehandling generelt og barnevern

Kilde: Kommunerevisoren 4-2021

2. Kontrollutvalgets mandat og avklaring av roller

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. God rolleforståelse og et godt samarbeid mellom kontrollutvalget og kommunestyret kan bidra til økt interesse for kontrollarbeidet.

2.1 Kontrollutvalgets mandat og forholdet til kommunestyret

Kontrollutvalgets mandat er å være kommunestyrets utøvende kontrollorgan. Det innebærer at kontrollutvalget skal gi uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning, utarbeide planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller

I tillegg har kontrollutvalget et påseansvar i forbindelse med regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget skal også påse at kommunens økonomiforvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.

Utover det som er bestemt i lov og forskrift, kan kontrollutvalget i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid.

God dialog og samhandling mellom kontrollutvalget og kommunestyret gjør det lettere å få aksept for at kontrollutvalgets arbeid med henvendelser er viktig og relevant. Derfor bør kontrollutvalget diskutere hvordan utvalget kan skape forståelse og interesse for kontrollutvalgets arbeid blant medlemmene i kommunestyret. Vedlegg 2 i veilederen lister opp en rekke tiltak for god dialog og samhandling med kommunestyret.

2.2 Rolleavklaringer

Styringsrolle²

Folkevalgte har fire sentrale roller: representasjonsrollen (ombudsrollen), lederrollen, styringsrollen og arbeidsgiverrollen. Kontrollutvalgets oppgaver med å føre kontroll på vegne av kommunestyret, tilhører styringsrollen som blant annet handler om oppfølging og kontroll.

Henvendelser fra innbyggerne om mulige kritikkverdige forhold til kontrollutvalgets medlemmer, bør derfor håndteres mer formelt enn det rollen som folkevalgt ellers gir rom for.

Arbeidsmåte

Kontrollutvalgsmedlemmer bør ikke gjøre egne undersøkelser av en henvendelse eller starte innsamling av fakta. Det kan bli oppfattet som om saksbehandlingen er påbegynt før kontrollutvalget som organ har gjort sin vurdering. Dersom det er behov for å innhente mer informasjon før kontrollutvalget får henvendelsen, så gjøres det i samarbeid med sekretariatet for å sikre krav til forsvarlig saksbehandling.

Kontrollutvalget er ikke et ordinært forvaltningsorgan som fatter enkeltvedtak.³ Kontrollutvalget kan ikke fatte eller omgjøre vedtak som er bindende for administrasjonen.⁴ Videre betyr dette at de som kommer med henvendelser til kontrollutvalget, ikke er en part⁵ i påfølgende kontrollsak. Det er ikke klagerett på kontrollutvalgets vedtak. Det er noen unntak, se vedlegg 4.

² Tillit, KS folkevalgtprogram 2019-2023, kap. 2.

³ Forvaltningsloven § 2, første ledd bokstav b.

⁴ Kontrollutvalgsboka 2021, s. 18.

⁵ Forvaltningsloven § 2, første ledd bokstav e.

3. God forvaltningsskikk

Kontrollutvalget er et offentlig organ⁶ og sekretariatet skal ivareta organets journalførings- og arkivplikt.

3.1 God forvaltningsskikk

God forvaltningsskikk bygger på de fire grunnleggende forvaltningsverdiene: demokrati, faglig integritet, effektivitet og rettssikkerhet. Verdiene blir ivaretatt ved at offentlige organ følger «forfatningsreglene» i forvaltningsloven, offentleglova og arkivloven.

Alle offentlige organ plikter å ha et arkiv som er ordnet og innrettet slik at dokumentene er sikret som informasjonskilde for samtid og ettertid, jf. arkivlova § 6. Et dokument er arkivverdig dersom det enten har blitt saksbehandlet eller har verdi som dokumentasjon. Det er et sekretariatsansvar å forvalte kontrollutvalgets arkiver i tråd med gjeldende arkivlov og arkivforskrift.⁷

Offentlige organ har journalføringsplikt som følge av både offentleglova og arkivforskriften. Journalen er et viktig redskap for å sikre åpenhet om offentlig saksbehandling, og er en forutsetning for demokratiet. Det er sekretariatet sitt ansvar å sørge for journalføring av kontrollutvalget sine dokumenter og korrespondanse. Sekretariatet har videre ansvar for å opprettholde personvernet til avsender ved å kontrollere at innkommende dokumenter helt eller delvis avskjermes, dersom det er hjemmel for dette.

Journalen er et viktig arbeidsverktøy som kan brukes som dokumentasjon på når en henvendelse ble mottatt, og hvordan den blir fulgt opp.

Arkivverket har utarbeidet en enkel sjekkliste⁸ som kan være til hjelp for sekretariatet.

3.2 Skriftlige henvendelser

I dag foregår det meste av kommunikasjonen digitalt, også det som kommer inn til kontrollutvalget. Det brukes mange ulike kanaler, former og sjangre. Det som før kanskje kom som et brev, kan i dag komme som en SMS, e-post, melding på sosiale medier, et dokument via et digitalt møte, eller en registrering på en webportal, for å nevne noe. Det er sekretariatet sin oppgave å avgjøre hva som skal journalføres og arkiveres av kontrollutvalgets korrespondanse.⁹

Det er med andre ord sekretariatets ansvar å ivareta hensynet til god forvaltningsskikk. Derfor bør utvalgets medlemmer som mottar en henvendelse, oversende henvendelsen til sekretariatet slik at de kan bli håndtert etter fastlagte rutiner.

Anbefaling 1

Alle skriftlige henvendelser til kontrollutvalget skal journalføres.

⁶ [Rettleiar til offentleglova](#) kap. 3.1 omtaler hva som er et offentlig organ, jf. offentleglova § 2.

⁷ For mer informasjon om arkiv, se [FKT og NKRFs felles veileder for arkivordning for](#)

kontrollutvalgssekretariat [\(2015\)](#)

⁸ [Sjekkliste for journalføring og arkivering i departementene og statlige virksomheter - 2019.](#)

⁹ Dokument og saksdokument er nærmere definert i vedlegg 2.

Eksempel, skriftlig henvendelse:

Kontrollutvalgets medlem får en SMS fra en bekjent der det gis informasjon som er interessant og som medlemmet tenker at kontrollutvalget bør se nærmere på. Kontrollutvalgets medlem takker avsender for informasjonen og informerer om at den blir lagt fram for kontrollutvalget til vurdering.

Kontrollutvalgets medlem bør ta skjermdump av SMS-dialogen eller videresende den til sekretariatet for journalføring.

Anbefaling 2

Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne behandles av kontrollutvalget.

Eksempel, muntlig henvendelse:

Et medlem i kontrollutvalget møter en innbygger på butikken og vedkommende sier at "du som er med i kontrollutvalget..." Så gir vedkommende informasjon som medlemmet finner interessant.

Kontrollutvalgets medlem bør oppfordre innbyggeren til å sende det skriftlig enten rett til sekretariatet eller via medlemmet slik at det kan håndteres og journalføres.

3.3 Muntlige henvendelser

Både sekretariatet og kontrollutvalgets medlemmer blir noen ganger oppringt av innbyggere og andre som mener de har informasjon som kontrollutvalget bør se nærmere på. Den som ringer bør oppfordres til å gjøre henvendelsen skriftlig og sende den til sekretariatet.

Alternativt kan mottakers notater fra muntlige samtaler arkiveres som et internt notat.

3.4 Tilbakemelding til avsender – sekretariatets veiledningsplikt

Et flertall av de som svarte på undersøkelsen som FKT sin arbeidsgruppe gjennomførte høsten 2021, svarer at avsender får en bekreftelse på at henvendelsen er mottatt og en skriftlig underretning om hvordan henvendelsen ble behandlet (60 prosent).

Den som henvender seg til et offentlig organ som kontrollutvalget er, bør få en skriftlig tilbakemelding på at henvendelsen er mottatt og journalført. Tilbakemeldingen bør gi informasjon om at kontrollutvalget tar den til vurdering og at det ikke er klagerett på kontrollutvalgets vedtak. Videre bør avsender informeres om at hen ikke er part om det blir en sak.

Tilbakemeldingen bør videre inneholde veiledning dersom henvendelsen heller bør rettes til en annen instans.

Avsender har ikke rett på skriftlig tilbakemelding etter kontrollutvalgets behandling. Kontrollutvalget kan likevel vurdere om avsender skal få flere skriftlige tilbakemeldinger.

Anbefaling 3

Den som henvender seg til kontrollutvalget må i tråd med god forvaltningsskikk få en skriftlig tilbakemelding på at henvendelsen er mottatt.

Eksempel 1:

«Kontrollutvalssekretariatet har på vegne av kontrollutval motteke henvendinga di. Alle henvendingar til kontrollutvalet vert journalførte som innkomen post med namn på avsender(-ar).

Henvendinga di vert lagt fram for kontrollutvalet til vurdering. Om kontrollutvalet vel å gå nærare inn på det som henvendinga gjeld, vil du kunne sjå i møteprotokollen som du finn på heimesida vår.

Ut over dette vil du ikkje få noko meir svar frå kontrollutvalet på henvendinga di.

Vi gjer deg merksam på at kontrollutvalet kun har plikt til å behandle dei saker som kommunestyret ber dei om, eller der det går fram av forskrift om revisjon i kommunar. Når det gjeld henvendingar frå andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalet sjølve vurdere om dei vil prioritere å sjå nærare på det ei henvending tek opp.

På generelt grunnlag kan ein seie at det er utanfor kontrollutvalet sitt mandat og reglement å behandle henvendingar som gjeld klagesaker, saker som er til behandling i rettsapparatet, usemje i politiske vedtak eller varsel etter Arbeidsmiljøloven kap. 2a.»

Kilde:

Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Eksempel 2

Kontrollutvalssekretariatet har på vegne av kontrollutval motteke henvendinga di. Alle henvendingar til kontrollutvalet vert journalførte som innkomen post med namn på avsender(-ar). Henvendinga di vert lagt fram for kontrollutvalet til vurdering.

Utan at vi har vurdert henvendinga di, vil vi på generelt grunnlag seie at det i hovudsak er utanfor kontrollutvalet sitt mandat og reglement å behandle henvendingar som m.a. gjeld klagesaker, saker som er til behandling i rettsapparatet, usemje i politiske vedtak eller varsel etter Arbeidsmiljøloven kap. 2a.

Vi gjer deg merksam på at kontrollutvalet kun har plikt til å behandle dei saker som kommunestyret ber dei om, eller der det går fram av kommunelova kapittel 23 og 24 <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83> og forskrift om kontrollutval og revisjon i kommunar <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904>. Når det gjeld henvendingar frå andre enn kommunestyret, må kontrollutvalet sjølve vurdere om dei vil prioritere å sjå nærare på det henvendinga tek opp.

Vi gjer også merksam på at kontrollutvalet ikkje er eit forvaltningsorgan som fattar enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2. Personar som henvender seg til kontrollutvalet er ikkje å rekne som part i ei eventuell påfølgjande kontrollsak. Det vil difor ikkje vera klagerett på vedtak gjort av kontrollutvalet, eller andre partsrettar etter forvaltningslova § 28 knytt til vedtak gjort av utvalet.

Du vil etter behandlinga i kontrollutvalet verta orientert om vedtaket, men som det går fram over vil du ikkje ha klagerett på vedtaket.

Kjelde:

Vestland fylkeskommune, sekretariat for kontrollutval

4. Sekretariatets behandling av henvendelser

Det er ulik praksis for hvordan henvendelser blir saksbehandlet før de legges fram for kontrollutvalget.

4.1 Ulik praksis

I undersøkelsen som arbeidsgruppen gjennomførte blant FKTs medlemmer høsten 2021, stilte vi spørsmål om hvordan henvendelsene blir lagt fram for kontrollutvalget. Svarene tyder på at det er ulik praksis.

Flertallet (63 prosent) svarer at de legger alle henvendelser fram som informasjons- eller meldingssak. I møte avgjør kontrollutvalget hva som er innenfor mandatet og hva som skal utredes videre av sekretariatet.

Under 20 prosent svarte at sekretariatet saksbehandler alle henvendelser før de blir lagt fram for kontrollutvalget som sak.

Det kan bety at sekretariatet i saksfremlegget gjør en vurdering av om saken hører inn under kontrollutvalgets mandat, og gir en anbefaling.

Rundt 20 prosent svarte at sekretariatet kun saksbehandler henvendelser som er innenfor mandatet til kontrollutvalget. Svarene kan tyde på at det er utvalgsleder som forhåndsvurderer hva som hører inn under mandatet.

Hvilken ordning som velges vil innvirke på hvor lang tid det tar fra en henvendelse kommer inn og til den er ferdigbehandlet.

4.2 Forslag til fremgangsmåte

Retningslinjer for hvordan kontrollutvalget behandler henvendelser, kan bidra til en større forutsigbarhet og økt tillit til saksbehandlingen. Retningslinjer må være i tråd med forvaltningslovens regler og god forvaltningsskikk. Saksbehandlingen kan foregå på følgende måte:

- ✓ Sekretariatet gjør en vurdering av innholdet i henvendelsen. Her kan spørsmålene i «trafikklysmodellen» være et egnet hjelpemiddel.
- ✓ Hvis henvendelsen åpenbart er utenfor kontrollutvalgets mandat, svarer sekretariatet avsender og legge henvendelsen og svaret fram for kontrollutvalget til orientering.
- ✓ Henvendelser som ikke åpenbart er utenfor kontrollutvalgets mandat, drøfter sekretariatet med kontrollutvalgets leder som avgjør om henvendelsen skal settes opp som sak på sakslisten.
- ✓ For henvendelser som skal på sakslisten, gjør sekretariatet en vurdering av innholdet i henvendelsen og kommer med et forslag til kontrollutvalget om hvordan den kan håndteres, i tråd med vanlig saksforberedelse.

Anbefaling 4

Kontrollutvalget bør utarbeide egne retningslinjer for håndtering av henvendelser. Disse bør inneholde en fremgangsmåte for saksbehandling av henvendelser.

5. Kontrollutvalgets vurdering av henvendelser

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, så lenge det kan defineres som kontrollarbeid. I vurderingen av hvilke henvendelser som kontrollutvalget skal gå videre med, kan det være nyttig å stille noen kontrollspørsmål.

5.1 «Trafikklysmodellen»

Hvorvidt kontrollutvalget skal følge opp en ekstern henvendelse bør skje utfra en helhetlig vurdering. "Trafikklysmodellen" kan være et nyttig hjelpemiddel.

«Trafikklysmodellen» på neste side er utarbeidet av Deloitte AS. Tabellen nevner noen aktuelle spørsmål kontrollutvalget bør stille seg når utvalget skal bestemme om henvendelsen er en sak som skal følge opp eller ikke. Listen er ikke uttømmende, og relevansen av det enkelte spørsmål kan vektes ulikt.

Selv om kontrollutvalget i prinsippet kan ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet, faller det utenfor utvalgets mandat å vurdere om politiske vedtak er formålstjenlige. Utvalget skal heller ikke brukes som arena for «omkamp».

Anbefaling 5

Kontrollutvalget bør bruke «trafikklysmodellen» når kontrollutvalget skal vurdere om innholdet i en henvendelse skal følges opp.

5.2 Henvendelser som faller utenfor kontrollutvalgets mandat

Kontrollutvalget bør unngå å gå videre med saker som dreier seg om en enkeltsak, som er under behandling i et annet organ eller som har en annen naturlig behandlingsvei, som hos politiet,

rettsapparatet, statsforvalteren, sivilombudet, KOFA, klageorgan i kommunen eller kommunens varslingskanal. Vedtak i en enkeltsak kan likevel avdekke systemsvikt som kontrollutvalget kan vurdere å se nærmere på.

Dersom henvendelsen gjelder et avvik, må det vurderes om det er andre instanser i kommunen som først skal vurdere dette, og om det dekkes av internkontrollen.

Henvendelser kan medføre mye støy og uklarhet rundt hvilken rolle kontrollutvalget kan og skal ha i en konkret sak. Fallgruvene kan være mange dersom kontrollutvalget involverer seg i en sak som egentlig ikke egner seg for kontrollutvalget og de verktøyene kontrollutvalget disponerer. Det er fare for at oppfølging av henvendelser fortrenger risikoområder der behovet for kontroll er større. Kontrollutvalget må også være forberedt på at det er sannsynlig at de ikke vil klare å møte forventningene til den som har kommet med henvendelsen.

Anbefaling 6

Kontrollutvalget bør unngå å gå videre med saker som uttrykker generell misnøye med et politisk fattet vedtak, dreier seg om en enkeltsak, er under behandling i et annet organ eller har en annen naturlig behandlingsvei.

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen» Kryss på røde felt kan peke i retning av å ikke følge opp henvendelsen, mens kryss på grønne felt kan tale for å følge opp henvendelsen.	Ja	Delvis	Nei	Ukjent
Vedrører henvendelsen misnøye med et politisk fattet vedtak?				
Dreier henvendelsen seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?				
Viser henvendelsen til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?				
Viser henvendelsen til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?				
Dreier henvendelsen seg i hovedsak om en isolert hendelse?				
Er henvendelsen under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?				
Er det annen naturlig behandlingsvei for henvendelsen (ref. organene nevnt over)?				
Kan henvendelsen, og henvendelsens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?				
Berører henvendelsen et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?				
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?				
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?				
Bør henvendelsen prioriteres foran andre planlagte oppgaver?				

Tabell 1 Kilde: Deloitte AS

6. Kontrollutvalgets oppfølging av henvendelser

Hvordan kontrollutvalget kan gå videre med henvendelsen, er avhengig av ressurssituasjonen og sakens karakter.

6.1 Ressurser

Kontrollutvalget skal hvert år utarbeide framlegg til budsjett som skal behandles i kommunestyret. For å gi kontrollutvalget gode arbeidsvilkår må kommunestyret stille nødvendige ressurser til disposisjon. Kontrollutvalget må på sin side synliggjøre for kommunestyret at det kan oppstå uventede situasjoner, som for eksempel henvendelser fra innbyggere, som kontrollutvalget må følge opp. Hvis kontrollutvalget ikke har tilgjengelige budsjettmidler, kan utvalget fremme sak om ekstramidler fra kommunestyret.

Anbefaling 7

Kontrollutvalget bør i sitt budsjettframlegg ta høyde for uforutsette kontrollhandlinger.

6.2 Valg av kontrollhandlinger

Under følger noen eksempler på fremgangsmåter for kontrollutvalget:

Samle informasjon

Kontrollutvalget kan be sekretariatet om å samle inn informasjon som angår henvendelsen. Kontrollutvalget vurderer om det skal gjøre videre undersøkelser.

Orienteringer

Kontrollutvalget kan invitere kommunedirektøren eller andre til å orientere om kommunens system og rutiner for den type saker eller om det den konkrete henvendelsen tar opp. Dette kan gi kontrollutvalget et grunnlag for å vurdere om et saksfelt er tilstrekkelig belyst, eller om det er behov for ytterligere oppfølging og undersøkelse.

Inn i ROV-analysen

Kontrollutvalget kan ta det henvendelsen peker på videre med som innspill til mulig risiko i risiko- og vesentlighets analyse (ROV), eller til eksisterende prosjekt som gjelder samme tema i plan for forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll.

Kartlegging (forundersøkelse)

Dersom man ønsker en begrenset undersøkelse av et område, kan kontrollutvalget undersøke forholdet nærmere uten å foreta en større undersøkelse av området – i alle fall ikke i første omgang. Kontrollutvalget kan også vedta å gjennomføre en konkret leverandørkontroll.¹⁰

Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Kontrollutvalget kan vedta å gjennomføre en forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll. Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll betyr at man velger en systematisk tilnærming for å vurdere temaet som henvendelsen dreier seg om.

Videre undersøkelser

Dersom henvendelsen gjelder et spesifikt tilfelle som ikke egner seg for en systemgjennomgang slik en forvaltningsrevisjon ofte er, kan kontrollutvalget be om at det blir foretatt en mer omfattende undersøkelse.

Høring¹¹

En høring finner sted i forbindelse med møter i kontrollutvalget, der bestemte personer blir bedt om å svare muntlig på spørsmål fra medlemmene. Kontrollutvalget kan også be om at den som skal høres leverer inn sitt innspill skriftlig i forkant av høringen.

¹⁰ Jf. kommuneloven § 23-6, siste ledd.

¹¹ [Høring i kontrollutvalget? Veileder for høringer \(2014\).](#)

7. Synliggjøring av kontrollutvalgets arbeid

Henvendelser til kontrollutvalget kan være verdifulle informasjonskilder. Gjennom å informere om hva som er kontrollutvalgets rolle, hvilke oppgaver det har, og hvordan utvalget jobber, kan kontrollutvalget legge til rette for en økt forståelse for utvalgets mandat.

7.1 Informasjon til innbyggere og andre

Innbyggere og offentligheten ellers har ofte lite kjennskap til hva som er kontrollutvalgets oppgaver. Synlighet og åpenhet er et mål for den offentlige forvaltningen generelt, og synliggjøring av kontrollutvalgets rolle, mandat og hvordan utvalget jobber kan bidra til flere og mer relevante henvendelser.

Kontrollutvalget mottar henvendelser. For at henvendelsene skal bli en verdifull informasjonskilde, bør kontrollutvalget ha en tydelig kommunikasjon om hva som er kontrollutvalgets mandat og hvordan utvalget jobber. For å avklare forventningene, kan det være viktig å formidle at kontrollutvalget hele tiden prioriterer ut fra risiko, vesentlighet og annen kjennskap til innholdet i henvendelsen innenfor sitt mandat.

Eksempel:

Informasjon til innbyggere og andre som kan legges ut på hjemmesiden til sekretariatet eller kommunen:

<https://sekom.no/om-sekom/kva-gjer-sekom/innspeil-til-kontrollutvalga.17203.aspx>

7.2 Kommunikasjonsstrategi

Noen enkle retningslinjer for hvordan den interne og eksterne kommunikasjon skal bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets arbeid, kan nedfelles i en kommunikasjonsstrategi. Det kan hjelpe kontrollutvalget til å nå sine mål, og man

kan i større grad forutse konsekvensene av det som formidles.

Mediene gir en mulighet til å kommunisere med innbyggerne. Gjennom å være åpen, troverdig og vise tydelighet i hva som er kontrollutvalgets rolle, kan innbyggerne og mediene oppfatte kontrollutvalget som et ryddig og viktig kontrollorgan. Spørsmål som bør vurderes er hvilke medier som er aktuelle å bruke, hvilke type saker man bør være varsom med å kommentere og hvordan utvalget gjennom media kan nå sine mål over for de ulike gruppene.

Ønsker utvalget å velge en aktiv strategi der kontrollutvalget går ut i media og kommenterer saker? Eller ønsker utvalget å velge en mer tilbakeholden strategi hvor utvalget kun responder når de blir utfordret? Hvilken rolle kontrollutvalget tar i media, avhenger av hvordan utvalget ønsker å jobbe. Det viktige er å skape tillit til at kommunen er underlagt en betryggende, folkevalgt kontroll.

Hvilken strategi som velges vil også være avhengig av den politiske kulturen i den enkelte kommune. Målet kan nås på ulike måter, men utvalget må være bevisst på hva som kan bli konsekvensene av de ulike valgene.

Anbefaling 8

Kontrollutvalget bør drøfte hvordan utvalget vil synliggjøre sin rolle og mandat, og hvorfor utvalget ønsker å motta henvendelser.

VEDLEGG 1 Eksempel på retningslinjer for håndtering av henvendelser til kontrollutvalget

1. Henvendelser til kontrollutvalgsmedlemmer

Henvendelser til kontrollutvalgsleder eller -medlemmer må til sekretariatet for journalføring og saksbehandling.

2. Muntlige henvendelser

Muntlige henvendelser må skriftliggjøres for å kunne journalføres og saksbehandles av sekretariatet.

3. Sekretariatets saksbehandling før kontrollutvalgets møte

Sekretariatet journalfører og arkiverer henvendelsen i tråd med rutiner for journalføring og arkivering.

Sekretariatet gjør en vurdering av innholdet i henvendelsen i forhold til kontrollutvalgets mandat, «trafikklysmodellen» og vanlige krav til saksforberedelse.

Hvis henvendelsen åpenbart er utenfor kontrollutvalgets mandat, svarer sekretariatet avsender i tråd med pkt. 4 og legger henvendelsen og svaret fram for kontrollutvalget til orientering.

Alle andre henvendelser drøfter sekretariatet først med kontrollutvalgets leder. Om nødvendig kan sekretariatet gjøre enkle avklaringer, for eksempel om henvendelsen er til behandling hos annen instans. Kontrollutvalgets leder beslutter om henvendelsen skal settes opp som sak på sakslisten.

For henvendelser som skal på sakslisten, gjør sekretariatet en vurdering av innholdet i henvendelsen og kommer med et forslag til kontrollutvalget om hvordan den kan håndteres, i tråd med vanlig saksforberedelse.

4. Tilbakemelding til avsender

Alle som henvender seg til kontrollutvalget må få tilbakemelding fra sekretariatet om at den er mottatt og blir vurdert. Om nødvendig gis det veiledning om hva som er rett instans for henvendelsen.

5. Partsrettigheter

Avsender har ingen partsrettigheter i en eventuell sak som behandles i kontrollutvalget. Avsender har heller ingen klagerett på kontrollutvalgets eventuelle vedtak om å ikke gå videre med saken.

6. Kontrollutvalgets vurderinger og prioriteringer

På grunnlag av saksutredningen fra sekretariatet vurderer kontrollutvalget i møte, om og eventuelt hvordan henvendelsen skal følges opp.

Kontrollutvalget kan bruke «trafikklysmodellen» som hjelp i sin vurdering av om henvendelsen egner seg til oppfølging av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget må i tillegg vurdere om utvalget har ressurser til å følge opp den aktuelle problemstillingen.

7. Kontrollutvalgets handlingsalternativer

Kontrollutvalgets handlingsalternativer kan være:

- a. Kontrollutvalget vurderer at dette ikke er en sak som kontrollutvalget vil følge opp og tar henvendelsen til orientering. Saken avsluttes.
- b. Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen ved å be om mer informasjon. Utvalget kan for eksempel be kommunedirektøren om å gi informasjon i neste møte. Utvalget kan også be sekretariatet om å hente inn mer informasjon.
- c. Kontrollutvalget vedtar å følge opp henvendelsen med en kontrollhandling.

8. Hvis henvendelsen skal følges opp med en kontrollhandling

Dersom kontrollutvalget mener at henvendelsen dreier seg om et saksfelt som utvalget bør se nærmere på, må kontrollutvalget vurdere følgende:

- Tilsier en risiko- og vesentlighetsvurdering at utvalget skal bruke ressurser på saken, nå eller senere?
- Hvilken kontrollaktivitet er det mest hensiktsmessig å iverksette dersom det skal gjennomføres en kontroll?
- Skal den aktuelle henvendelsen brukes direkte i selve kontrollen eller skal den brukes indirekte til å indikere risikoen på et område?

Dersom forvaltningsrevisjon eller eierskapskontroll er aktuell kontrollaktivitet, kan saksfeltet settes på planen for forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll når det skal lages ny plan eller planen skal rulleres. Eventuelt kan saksfeltet inkluderes i formål og/eller problemstillinger i en forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll som skal bestilles.

Dersom utvalget vedtar å bestille en forvaltningsrevisjon eller annen undersøkelse, følges vanlige prosedyrer for dette, jf. pkt. 9.

9. Videre behandling

Det videre forløpet i saksbehandlingen følger de vanlige prosedyrene i tråd med bestiller/utfører-modellen, tilsvarende som for en forvaltningsrevisjon eller den kontrollformen som er valgt av kontrollutvalget.

VEDLEGG 2 Tiltak for god dialog og samhandling med kommunestyret

- ✓ Kontrollutvalgets medlemmer bør inviteres til kommunestyrets folkevalgtopplæring slik at de får samme innsikt i rollen som folkevalgt. Her bør også kommunestyrets og kontrollutvalgets kontrolloppgave være tema.
- ✓ Kontrollutvalget/sekretariatet bør tidlig i valgperioden holde en presentasjon for kommunestyret om arbeidet til kontrollutvalget.
- ✓ Kontrollutvalget bør årlig ha et dialogmøte med ordfører hvor de snakker om hvilke forventninger kommunestyret og kontrollutvalget har til hverandre, og om det er saker eller områder som kontrollutvalget bør følge med på. Dette bør følges opp.
- ✓ Kontrollutvalget bør ta initiativ overfor kommunestyret til å drøfte rutiner for hvor ofte kontrollutvalget skal rapportere om sitt arbeid, utover det som er lovpålagt.
- ✓ Kontrollutvalget kan avtale med ordfører at protokollen fra kontrollutvalgets møter blir lagt fram som referatsak i kommunestyret. Kontrollutvalgets leder kan be om taletid for å gi utfyllende informasjon, også om kontrollutvalgets leder ikke er medlem av kommunestyret.
- ✓ Kontrollutvalgets leder bør ta ordet når kommunestyret skal behandle rapporter fra kontrollutvalget og orientere om funn og anbefalinger som utvalgets forslag til vedtak bygger på, også om kontrollutvalgets leder ikke er medlem av kommunestyret.
- ✓ Alle medlemmer, evt. ordfører og gruppeledere i kommunestyret, kan med fordel involveres i ROV-prosessen¹² og få mulighet til å komme med innspill på viktige temaer som kan legges inn i planene før behandling i kommunestyret.
- ✓ Kontrollutvalget bør midtveis i perioden rullere vedtatt plan, og også her kan f.eks. gruppeledere og andre folkevalgte, inviteres til å komme med innspill til nye temaer for revisjonen.
- ✓ Plan for utvalgets arbeid bør oversendes kommunestyret til orientering.
- ✓ Årsrapporten fra kontrollutvalget bør utformes på en måte som vekker interesse for utvalgets arbeid.
- ✓ I kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning kan utvalget legge inn temaer og problemstillinger som kan være av interesse for kommunestyrets medlemmer, f.eks. kommunal økonomisk bærekraft (KØB

¹² Risiko- og vesentlighetsvurdering

VEDLEGG 3 Hva er et saksdokument?

Offentleglova [§ 4](#) har definert hva som er å regne som saksdokument.

Et **dokument** er informasjon som kan presenteres som en samlet, avgrenset helhet. Det kan være en e-post, en video, en SMS, et tradisjonelt brev på papir, eller en PDF-fil. Det er ikke teknologien eller formatet som bestemmer om noe er et dokument.

For å vite om noe er et **saksdokument** må en først vurdere om innholdet gjelder virksomhetens ansvarsområde. Og om det har kommet inn til, lagt fram for eller opprettet av virksomheten. Det meste sekretariatet oppretter på vegne av kontrollutvalget er å regne som saksdokumenter når det er sendt ut.

Offentleglova [§ 4](#) nevner også hva som ikke er å regne som saksdokument.

Er dokumentet sendt inn eller ut av virksomheten?

Hvis du har fått en henvendelse, eller selv henvendt deg til noen utenfor din egen virksomhet, regnes denne kommunikasjonen som «sending» inn eller ut. Det er ikke kanalen eller metoden som avgjør dette, men om dokumentet har blitt formidlet til eller fra en representant for virksomheten.

Blir dokumentet saksbehandlet og har verdi som dokumentasjon?

Terskelen for hva som regnes som saksbehandling er lav. Saksbehandling er når du sammenstiller, vurderer eller bruker informasjon, for så å forberede eller ta en avgjørelse på vegne av virksomheten.

VEDLEGG 4 Om klagerett over kontrollutvalgets vedtak

I veilederens kapittel 2.2 *Rolleavklaringer*, andre avsnitt under overskriften *Arbeidsmåte* står det:

Kontrollutvalget er ikke et ordinært forvaltningsorgan som fatter enkeltvedtak¹³. Kontrollutvalget kan ikke fatte eller omgjøre vedtak som er bindende for administrasjonen¹⁴. Videre betyr dette at de som kommer med henvendelser til kontrollutvalget, er ikke en part¹⁵ i påfølgende kontrollsak. Det er ikke klagerett på kontrollutvalgets vedtak.

Det er noen unntak, se vedlegg 4.

Her er en nærmere redegjørelse om hovedregelen og unntakene knyttet til kontrollutvalgets vedtak og eventuell klagerett på disse:

Kontrollutvalget i kommuneloven og forvaltningsloven

- Etter kommuneloven § 5-1 andre ledd bokstav d) er kontrollutvalget et «*folkevalgt organ*».
- Kommunelovens kapittel 11 regulerer hvordan saksbehandling skal skje i folkevalgte organ. I denne sammenheng er det særlig relevant å vise til kommuneloven § 11-2 som sier at «*Folkevalgte organer skal behandle saker og **treffe vedtak** i møter*».

Hovedreglene i forvaltningsloven § 2 og § 28

- Et **vedtak** er ifølge forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a) «*en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer (enkeltpersoner eller andre private rettssubjekter)*».
Det er klart etter forvaltningsloven og kommuneloven at kontrollutvalget fatter *vedtak*.
- Et **enkeltvedtak** er ifølge forvaltningsloven § 2 første ledd b) «*et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer*».
Det er klart at de aller fleste av kontrollutvalgets vedtak ikke utløser noen rettigheter eller plikter for bestemte personer.
- Retten til å **klage** er regulert i forvaltningsloven § 28. Det er en forutsetning at det dreier seg om et *enkeltvedtak*.

Særlige vedtak som utløser klagerett

I forvaltningsloven § 2 er det nevnt noen særskilte avgjørelser som regnes som enkeltvedtak. At disse avgjørelsene regnes som enkeltvedtak gjør at de utløser klagerett for parter eller andre med rettslig klageinteresse. Dette gjelder også hvis det er kontrollutvalget som har fattet avgjørelsen.

¹³ Forvaltningsloven § 2, første ledd bokstav b

¹⁴ Kontrollutvalgsboka 2021, s. 18.

¹⁵ Forvaltningsloven § 2, første ledd bokstav e

Avgjørelsene § 2 nevner er:

- Avgjørelse som gjelder ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed eller forflytting av offentlig tjenestemann.
- Vedtak om å ilegge offentlig tjenestemann ordensstraff eller tilstå ham pensjon.
- Avgjørelser som gjelder avvisning av en sak¹⁶ eller bruk av særlige tvangsmidler for å få gjennomført et vedtak.

Forvaltningsloven har også enkelte særlige bestemmelser om klagerett over avgjørelser som ikke i seg selv kan regnes som egne enkeltvedtak, og visse særlige regler for behandlingen av slike klager:

- Den som blir pålagt å gi opplysninger har rett til å klage over pålegget dersom han mener at han ikke har plikt eller lovlig adgang til å gi opplysningene, jf. forvaltningsloven § 14.
- Den som blir utsatt for husundersøkelse, bokettersyn og annen gransking som ikke blir utført på offentlig kontor eller tjenestested, har rett til å klage over at granskingen fremmes, jf. forvaltningsloven § 15.
- En part som får avslag på begjæring om innsyn i et bestemt dokument eller om å få gjøre seg kjent med en bestemt opplysning som gjelder parten/partens sak, har klagerett, jf. forvaltningsloven § 21.

Sist, men ikke minst, så må det også nevnes at avslag på innsyn etter offentleglova kan påklages, jf. offentleglova § 32.

Forvaltningslovens kapittel VI regulerer nærmere vilkårene for å klage og hvordan eventuell klagebehandling skal skje.

¹⁶ Norsk Lovkommentar, note 49 til Forvaltningsloven:
Ved Jan Fridthjof Bernt. Noten er sist hovedrevidert 06.12.2017.

«Det følger av § 2 tredje ledd at avgjørelser som går ut på å avvise en sak, helt skal følge reglene for enkeltvedtak, slik at reglene i lovens kap. IV-VI kommer til anvendelse.

Avvisning etter § 2 tredje ledd vil si at vedkommende forvaltningsorgan beslutter å ikke treffe realitetsavgjørelse i en sak som formelt er innbrakt for organet, eller avviser en klage fremsatt etter § 28, f.eks. fordi den er for sent fremsatt eller at klager ikke har klagerett. Se også § 28 tredje ledd, om når det er klagerett over klageinstansens vedtak om avvisning av klage.

Det vil også være avvisning om et forvaltningsorgan returnerer søknad eller annen henvendelse under henvisning til at det ikke er rett organ, eller at dette ikke er et spørsmål som forvaltningen skal ta stilling til.»

Forhåndskonferanse

En forhåndskonferanse er et møte mellom tiltakshaver som eier av en eiendom og PLT. Formålet med forhåndskonferansen er å informere tiltakshaver om rettigheter, regelverk og dokumentkrav til en byggesak.

Forhåndskonferanse bestilles av tiltakshaver. Skiptvet kommune ber om å få oversendt en agenda for hvilke problemstillinger tiltakshaver spesielt ønsker å avklare på forhåndskonferansen, sammen med illustrasjoner, tiltakets plassering etc.

Byggesakforskriften (SAK10), § 6.10, sier i ledd 4

«Tiltakshaver skal så langt det er avklart redegjøre for tiltakets innhold, omfang, plassering, fremdrift, aktuelle ansvarlige utøvere og forutsetninger for tiltaket. Tiltakshaver skal på forhånd gi kommunen de opplysninger som er nødvendig for forberedelsen av konferansen. Kommunen kan kreve at slike opplysninger gis i nærmere fastsatt form.»

Hvem som deltar på forhåndskonferansen, er avhengig av hvilke problemstillinger som skal avklares.

Det blir vurdert å ta med:

- Virksomhetsleder PLT (Dispensasjon PBL kap. 19)
- Rådgiver plan (Oversikt over gjeldende planverk og krav i disse)
- Byggesaksbehandler (Vurdering av hvilken type byggesak som skal fremmes)
- Oppmålingsingeniør (Eventuelle eiendomsspørsmål som må avklares)

Tema som blir vurdert er:

- Krav til geoteknisk avklaring
- Kjente kulturminner
- Biologisk mangfold dersom det er aktuelt
- Planstatus og krav i aktuell arealplan
- Veiledning om dispensasjon, høringsrunde til overordnet myndighet og krav til innholdet i en eventuell søknad om dispensasjon
- Veiledning om byggesak. Mest aktuelt er vurdering av ett-trinns søknad, eller rammesøknad og IG. I tillegg en vurdering av tiltaksklasse, og nødvendige vedlegg til byggesaken.
- Tidsrammer for søknaden
- Andre tema

Byggesakforskriften (SAK10), § 6.10, sier i ledd 5

«Kommunen skal gi nødvendig informasjon om rammeforutsetninger og krav knyttet til arealplaner, infrastruktur, aktuelle lover, forskrifter og retningslinjer, dokumentasjonskrav, krav til plassering av tiltaket, behov for koordinering med aktuelle myndigheter, jf. § 6-2, kommunens praksis, saksbehandlingsrutiner, mulighet for delt søknadsbehandling, uavhengig kontroll, tilsyn, ansvarsregler, krav til ansvarlige foretak og annet av betydning. Kommunen skal opplyse om den videre saksbehandling og antatt saksbehandlingstid.»

Referat:

I etterkant av forhåndskonferansen blir det utarbeidet et referat fra møtet om hva som er satt som krav og veiledning for de ulike søknader et tiltak vil kreve.

Referatet sendes til deltakerne på møtet med frist til å komme med innspill før referatet er godkjent.

Byggesakforskriften (SAK10), § 6.10, sier i ledd 6

«Kommunen har ansvar for å føre referat fra forhåndskonferansen. Referatet skal dokumentere de forutsetninger som er lagt til grunn, og danner grunnlag for videre behandling. Referatet skal sluttføres i forhåndskonferansen og kommunen skal straks gjøre referatet tilgjengelig for tiltakshaver. Referatet skal følge med som saksdokument i den videre saksbehandlingen.»

Hva som ikke blir gjort i en forhåndskonferanse:

Det blir ikke saksbehandlet i en forhåndskonferanse eller gitt konkluderende svar. Ofte ønsker tiltakshaver å få en vurdering av sannsynligheten for å få igjennom sin søknad. En vurdering dette kan bli gitt sett opp imot andre tilsvarende søknader. Det blir ikke trukket noen konklusjon i en forhåndskonferanse.

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Per Egil Pedersen	FE-004, FE-20	22/345

Regnskap 2021 - Godkjenning

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
22/060	Formannskap	PS	14.06.2022
22/056	Kommunestyret	PS	21.06.2022

Forslag til vedtak:

Årsregnskap 2021 godkjennes.

Saksopplysninger:

Årsregnskapet ble rapportert til SSB innen 22.02.2022 som er fristen og tallmaterialet var da klart.

Utarbeidelsen av dokumentet og oversendelse av dette til revisjonen ble gjort 22.02.2022. Deretter ble det som vanlig en dialog med revisjonen om regnskapet.

Revisjonen har sagt seg tilfreds med samarbeidet med kommunen om årsregnskapet for 2021. I slutfasen oppstod en faglig diskusjon om manglende budsjettvedtak om overlevering av en industritomt på Fjellshagen. Tomten var opprinnelig planlagt overlevert i 2020. Tomten ble overlevert tidlig i 2021 og manglet da formelt et budsjettvedtak om overlevering i 2021. Revisjonen gir da en merknad på slutten av sin revisjonsberetning om dette og rådmannen vil følge om nødvendige tilsvarende formelle budsjettvedtak i framtidige regnskap. Det vises for øvrig til revisors beretning som følger vedlagt.

Både regnskapsdokumentet og årsmeldingen ligger også som egne dokumenter i portalen under fanen informasjon.

Resultatet i kommunens driftsregnskap er et netto driftsresultat på kr 10 426.104.22 og skyldes i stor grad vesentlig høyere skatteinngang på slutten 2021.

Etter nye regler gjeldende fra 2021 skal rådmannen disponere årsresultatet og det ble avsatt kr 5.047.259,52 til ubundet disposisjonsfond.

Det vises til notene og andre opplysningen i regnskapet for 2021 samt til årsmeldingen 2021 for nærmere analyse av tallene.

Investeringsregnskapet er slutført i balanse med brutto investeringer på ca. kr 48 mill.kr og et eksternt låneopptak på ca. kr 22 mill.kr. samlet rentebærende gjeld er 31.12.2021 er på kr 261.015.766.

Rådmannens er tilfreds med at Skiptvet kommune har nok et år med gode resultater og solide

nøkkeltall etter nok et år med korona.

Formannskap - 22/060

FS - behandling:

Tor Jacob Solberg gir ros til administrasjonen for at det også i 2021 er god kontroll på kostnadene. Enstemmig som innstillingen.

FS - vedtak:

Årsregnskap 2021 godkjennes.

Kommunestyret - 22/056

KS - behandling:

Håkon Agnalt (Ap): Høy skatteinngang er hovedårsaken til kommunens overskudd i 2021. Det er derfor svært viktig at vi fortsatt har god kontroll på drift.

Innstilling enstemmig vedtatt.

KS - vedtak:

Årsregnskap 2021 godkjennes.

Vedlegg:

Revisjonsuttalelse Etterlevelse Skiptvet kommune 2021

Revisjonsuttalelse Etterlevelse Skiptvet kommune 2021

Korrigert årsregnskap

Årsregnskap 2021 - 4.4.22

Revisors beretning Skiptvet kommune 2021 ny versjon

Revisors beretning Skiptvet kommune 2021 ny

Revisors beretning Skiptvet kommune 2021

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Karianne Karlsen Kullerud	FE-033	20/405

Kontrollutvalgets uttalelse til Skiptvet kommunes årsregnskap for 20201

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
22/057	Kommunestyret	PS	21.06.2022

Forslag til vedtak:

I henhold til vedlagt uttalelse

Saksopplysninger:

I henhold til forskrift for kontrollutvalget og revisjon § 3, avgir kontrollutvalget uttalelse til årsregnskapet til kommunestyret, før regnskapet vedtas i kommunestyremøte. Kontrollutvalget har i møtet 12. mai 2022, sak 22/13 behandlet årsregnskapet 2021 for Skiptvet kommune og avgitt uttalelse til kommunestyret som følger vedlagt.

Kommunestyret - 22/057

KS - behandling:

Hermann Foss (FrP), leder av kontrollutvalget: Det er god kontroll og det arbeides godt med kommunens regnskap.

Innstilling enstemmig vedtatt

KS - vedtak:

I henhold til vedlagt uttalelse.

Vedlegg:

Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2021

Særutskrift PS 22-13 Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2021

Særutskrift PS 22-13 Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning for 2021

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsmelding for 2021 - Skiptvet kommune

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Per Egil Pedersen	FE-004	22/393

Årsmelding 2021

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
22/015	Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse	PS	07.06.2022
22/061	Formannskap	PS	14.06.2022
22/025	Hovedutvalg for helse og kultur	PS	07.06.2022
22/040	Hovedutvalg for plan, landbruk og teknikk	PS	07.06.2022
22/022	Hovedutvalget for oppvekst	PS	07.06.2022
22/058	Kommunestyret	PS	21.06.2022

Forslag til vedtak:

Årsmelding 2021 tas til orientering.

Saksopplysninger:

Årsmeldingen er en samlet framstilling over hva som er oppnådd av tjenesteproduksjon og forvaltning av ressursene i løpet av året som har gått.

Det vises til årsmeldingen som følger vedlagt.

Den er bygget opp med en del som er rådmannens årsmelding, en felles del med økonomisk analyse og en del hvor hver virksomhet redegjør for sitt område. Virksomhetene skriver årsmeldingen etter samme mal.

Årsmeldingen skal være ferdig fra rådmannen innen 31.03. året etter. Årsmeldingen 2021 ble

levert revisjonen innen fristen.

Denne fristen medfører at det er problematisk å få med

KOSTRA tallene og Kommunebarometeret. Når kommunebarometeret og KOSTRA tallene er klare lages det en egen presentasjon av disse.

Nærværet i kommunen har i 2021 gått opp i forhold til 2020. Tallene i parentes er

fraværsprosent. Tallene for disse årene er preget av koronapandemien.

Det vil i tillegg være noe variasjon fra år til år mht. influensaepidemi og omgangssyke som

ofte rammer mange personer.

Kommunens mål for nærvær er 94%.

Det jobbes konstruktivt i virksomhetene med oppfølging av sykemeldte og forebyggende tiltak. Det arbeidet vil få et mer kontinuerlig preg etter at koronaepidemien er over.

2013	91,5	(8,5)
2014	89,7	(10,3)
2015	88,9	(11,1)
2016	92,8	(7,8)
2017	92,8	(7,2)
2018	93,0	(7,0)
2019	92,5	(7,5)
2020	91,9	(8,1)
2021	92,8	(7,2)

Kommunestyret har satt som mål at kommunen skal ha et netto driftsresultat på 3%.

Dette målet ble også nådd i 2021. Resultatgraden ble på 3,58% noe som også er over det staten har lagt til grunn (1,75%). Det må kunne sies at kommunen har god styring med økonomien.

For øvrig vises det til den vedlagte årsmeldingen som har en fylldig gjennomgang av driften av kommunen som helhet og av hver enkelt virksomhet.

Juridiske forhold:

Årsmelding og regnskap skal behandles samtidig av kommunestyret senest 30. juni året etter regnskapsåret.

Rådmannens vurdering:

Det er gjennom hele året fokus på kostnadsstyring og at økonomien er trang.

Når kommunen allikevel oppnår et netto driftsresultat vel på 10 mill. kr, så vil enkelte hevde at det ikke er så trangt allikevel og at virksomhetene kunne brukt mer penger.

Kommunen må også ha et visst overskudd for å sette av til fond som en reserve og for å kunne

investere i bygg og anlegg.

Overskuddet i 2021 framkommer i all hovedsak fra forhold fra en ekstra stor skatteinngang på slutten av året på ca. 8 mill.kr. Andre år kan disse faktorene slå andre veien og det skal ikke mye til før regnskapet viser et merforbruk.

Virksomhetene i sum har hatt budsjettavvik pga. kostnader til pandemien som deretter i stor grad blitt fullt ut kompensert av staten.

Til tross for pandemien har virksomhetene gitt gode tjenester til innbyggerne. Det fortsatt jobbes for å bedre resultatene og utvikle tjenestene i tråd med behovet og endringer i samfunnet.

Rådmannen gir ros til både ansatte og ledere for samvittighetsfullt arbeide og god omsorg for innbyggere fra vugge til grav.

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse - 22/015

REF - behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt

REF - vedtak:

Årsmelding 2021 tas til orientering.

Hovedutvalg for helse og kultur - 22/025

HU-HK - behandling:

Innstilling enstemmig vedtatt.

HU-HK - vedtak:

Årsmelding 2021 tas til orientering.

Hovedutvalg for plan, landbruk og teknikk - 22/040

HU-PLT - behandling:

Enstemmig som innstillingen.

HU-PLT - vedtak:

Årsmelding 2021 tas til orientering.

Hovedutvalget for oppvekst - 22/022

HU-O - behandling:

Enstemmig som innstillingen

HU-O - vedtak:

Årsmelding 2021 tas til orientering.

Formannskap - 22/061

FS - behandling:

Tor Jacob Solberg gir ros til virksomhetene for den jobben som er gjort i et krevende år.

Solberg er bekymret for et lavere nærvær og at det må jobbes med framover.

Lars Svartedal: Støtter opp om ros til virksomhetene. Spør om lokalsamfunnsforeningen og om at det lavere score på kommunebarometeret for saksbehandlingstid.

Rådmannen takker for ros. Nærvær skal ha høy prioritet og arbeidsmiljøutvalget jobber særskilt med temaet.

Lokalsamfunnsforeningen: der er det inngått tjenestyttingsavtale.

For saksbehandlingstid er ikke alle parametere svart ut og det gir da en feil score. Tor Jacob Solberg viser til score for saksbehandling og etterspør brukerundersøkelse knyttet til hvor fornøyde innbyggerne er med dette . Rådmannen svarer at det skal gjennomføres.

Enstemmig som innstillingen.

FS - vedtak:

Årsmelding 2021 tas til orientering.

Kommunestyret - 22/058

KS - behandling:

Håkon Agnalt (Ap): En god statusoppdatering fra virksomhetene. Kommunestyret må aktivt benytte årsmeldingen, som et verktøy, for styring av kommunen.

Terje Grønnlund (): PLT sitt budsjett ble kuttet 40% i 2020. Dette er bekymringverdig mtp. strøm og vedlikeholdsutgifter.

Innstilling enstemmig vedtatt.

KS - vedtak:

Årsmelding 2021 tas til orientering.

Vedlegg:

Årsmelding 2021

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2022/128
Dokumentnr.: 57
Løpenr.: 247634/2022
Klassering: 3015-191
Saksbehandler: Caroline Klæboe Roos

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Skiptvet	29.09.2022	22/40

Eventuelt